Падпісацца на «Народную Волю» на другое паўгоддзе можна ў любы дзень у любым паштовым аддзяленні ці ў спецыялізаваных пунктах «Белсаюздруку», а таксама на сайце belpressa.by праз сістэму «Разлік» (АРІП).

На прастор, на шырокі разлог
Выходзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

№ 44 (4399)

7 чэрвеня 2019 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

СОБЫТИЕ

«Навигатор» в Минске. Не сбиться бы с курса…

Вчера в минском сквере по улице Притыцкого, 60/2 – далеко не в центральном районе, заметьте, – состоялись настоящие празднества с салютом и песнями, с присутствием випов и широкой публики по случаю открытия скульптуры ценой почти в полмиллиона долларов.

«Белгазпромбанк» не скупится! Художественное произведение Осипа Цадкина, одного из видных представителей авангарда XX века и главное – нашего земляка, приобретено в Нью-Йорке на аукционе «Кристис», и теперь украшает городское пространство перед головным офисом банка.

Другой фирме можно было сто раз попенять за роскошество перед своими собственными окнами – мол, а почему ж не в городском парке культуры и отдыха? Но только не «Белгазпромбанку». Он делает для белорусской культуры столько, что

я, как-то озадаченная, даже задала Виктору Дмитриевичу Бабарико, председателю правления банка, вопрос: не волнуются ли акционеры банка, что колоссальные средства идут мимо, скажем так, их карманов? Ведь все траты из прибыли. Виктор Дмитриевич сказал мне, что не надо мельчить тему – переводить все на деньги.

– На протяжении многих лет «Белгазпромбанк» занимается возвращением культурных ценностей в Беларусь, и нам очень приятно поделиться замечательной работой Цадкина с Минском и минчанами. Мы хотели не просто установить скульптуру, но создать новое культурное пространство, достойное столицы европейского государства, – добавил к вышесказанному В.Бабарико.

Первоначально скульптуру «Навигатор» (второе название «Носитель даров») Осип Цадкин создал из дерева в 1937 году. В центре композиции – человек, в руках которого корабль. Это один из главных символов произведения, отсылка к родине автора, к фамильному делу его семьи – судостроению. В 1993 году эта же статуя, но уже отлитая в бронзе, была установлена в 7-м округе Парижа у выхода с Моста инвалидов. Таким образом, Минск стал второй европейской столицей, которая будет украшена скульптурой мастера.

Осип Цадкин, уроженец Витебска, – один из ярких представителей Парижской школы. Его произведения представлены в известных музейных и частных собраниях разных стран. Семь его работ (4 скульптуры и 3 картины) находятся в корпоративной коллекции «Белгазпромбанка», часть которой выставлена в галерее Дворца искусства для всеобщего обозрения.

Елена МОЛОЧКО.

На фото: открытие скульптуры Осипа Цадкина в Минске.

ГДЕ ЭТО ВИДАНО...

Лидию обидели

Видите ли, журналисты умудрились обидеть самую известную женщину Беларуси – председателя Центризбиркома Лидию Ермошину. Как это так, взять да и опубликовать фотографию ее особняка в элитном, как принято говорить, дачном поселке «Дрозды» под Минском. Обиженная Лидия Михайловна запела в ответ, что называется, не своим голосом. Обычно мы привыкли видеть ее уверенной в себе, высказывающей последнее слово (более последним, а стало быть, и вовсе заключительным бывает разве что слово президента). А тут…

Приведем цитату, как воспроизвело ее агентство БелаПАН: «Интересно, с какого письменного согласия портал tut.by публикует на своих страницах снимки домов, палисадники чиновников и так далее. Как, собственно, и мой дом, попадающий в материалы, которые очень читают. На каких основаниях? Когда мы их (журналистов. – **Прим.**) будем контролировать за это?» – заявила Ермошина.

И вот тут я вставляю свой пятак.

Госпожа Ермошина забыла сразу о нескольких обстоятельствах. Первое: контролировать лично она может кого бы то ни было исключительно в рамках своих служебных полномочий. То есть в период выборов и референдумов. Причем контролировать она должна только участников избирательного процесса: кандидатов, их инициативные группы и доверенных лиц, а также деятельность членов нижестоящих комиссий по подсчету голосов. Не более. Так что «за это» – то есть за демонстрацию ее жилища, если эта демонстрация осуществлена

в рамках законодательства и не содержит клеветы и оскорблений, контролировать наших коллег Лидия Михайловна никак не может.

Второе. Единственным источником власти в стране является народ. Так записано в Конституции, на страже которой, по идее, стоят все правоохранительные органы и соблюдать которую обязаны все должностные лица. Госпожа Ермошина является государственным служащим, то есть лицом, осуществляющим властные полномочия. Почему же она считает, что те, кто на самом деле и является властью в стране – граждане, избиратели, народ, – не имеют права знать, как живут, за какие шиши живут их наемные работники, к числу которых относятся и чиновники? Она заполняет декларацию о своих доходах? Заполняет. Отчитывается. То есть тем самым признает, что ее имущественное положение не является ее личным делом. И это – общее правило для всех цивилизованных стран, куда – как, например, в Париж – всегда стремилась Лидия Михайловна.

А там, кстати говоря, достаточно жестко следят за доходами и имуществом госслужащих. И не только там. Например, в Украине перешли просто к электронным декларациям. Ежегодно госслужащие и депутаты всех уровней обязаны их заполнить, после чего не только пресса, но и любой избиратель вообще может узнать, что находится в собственности, например, министра внутренних дел, генерального прокурора или – страшно подумать – даже президента. Мир не перевернулся, например, оттого, что глава МВД Украины Арсен Аваков задекларировал коллекцию дорогостоящих вин: ну, министр – ценитель элитных напитков, что с него возьмешь? Да и Петр Порошенко декларировал свою собственность публично.

– Ах, – скажет, вероятно, госпожа Ермошина, – неужели вы хотите, чтобы было, «как в Украине»?! Какой ужас!

Да, представьте себе. В данном конкретном вопросе мы хотим, чтобы – как в Украине. Или даже – раз уж Украина кому-то не слишком нравится – давайте, как в России. А там тоже всё, между нами говоря, довольно просто. Электронная декларация заполняется каждый год. И любой избиратель видит в интернете, насколько именно растет благосостояние государственных служащих. Вот Вы, Лидия Михайловна, когда поступили на государственную службу? Давно. Вот интересно, тогда – в Бобруйске, кажется, – Вы ведь декларацию тоже заполняли? Ну вот, продемонстрируйте, насколько Ваше материальное положение за эти годы изменилось. Наличие коттеджа Вы ведь не отрицаете? Тогда почему вообще так встревожились, бессменная Вы наша, а кое для кого и бесценная?

Говорю все это я без злобы. Нет никаких сомнений в том, что юридическое образование в Калининградском университете госпожа Ермошина получила качественное, потому все бумаги на домовладение у нее в полном порядке. Она и сама, на всякий пожарный случай, озвучила достойную внимания налоговых органов версию, которую мы цитируем по сайту «Еврорадио»: «Ну, во-первых, я продала квартиру, – говорит Ермошина. – Во-вторых, у меня были определенные накопления. А в-третьих, я одолжила у своих очень состоятельных подруг». И, добавляет то же уважаемое радио, «по словам председателя ЦИК, ее подруги – это «частные нотариусы в городе Калининграде» (в России)». Вероятно – однокурсницы.

Всё правильно. К шестидесяти четырем годам любая женщина в Беларуси может, вероятно, накопить на треть особняка в правительственном поселке. Вторую треть она получит, если продаст единственную квартиру. И наконец третья часть – как говорится, не имей сто рублей, а имей подругу – частного нотариуса. Кстати, частный нотариат в Беларуси едва не был ликвидирован много лет назад по указанию неоднократно переизбранного, по утверждению госпожи Ермошиной, президента, а так – уверен в этом! – и белорусские подруги-нотариусы с удовольствием бы ей что-нибудь одолжили. Но, боюсь, не решатся. Мало ли что случится. Конституцию могут поменять, нового президента выбрать. А новый действительно – ни с того, ни с сего – заинтересуется, уплачены ли налоги с сумм, одолженных госпоже Ермошиной. Что тогда делать? На кого им обижаться? Ну, сама Лидия Михайловна опять обидится на журналистов. А подругам – на кого?

Нет, заимствовать деньги нужно именно у калининградских подруг. Так спокойней. Опять-таки: продала домик в Дроздах, купила домик – подешевле – на берегу Балтики, что еще нужно, чтобы встретить старость?

Это я так, Лидия Михайловна. Без обид.

Александр ФЕДУТА.

СТОП-КРАН

Не даехалі

Дзяржаўны памежны камітэт Беларусі паведаміў аб супольнай з КДБ аперацыі, у выніку якой прадухілілі арганізацыю нелегальнага ўезду на чыгунцы ў Беларусь замежнікаў з Расіі.

Была выяўлена група асоб, якая ладзіла незаконны ўезд, і ў гэтай групе былі працаўнікі вагоннага ўчастка мінскага аддзялення Беларускай чыгункі. Адзначаецца, што ім пагражае да 7 гадоў зняволення за «арганізацыю незаконнай міграцыі».

КРЫМІНАЛ

Пенсіянерка 20 гадоў атрымлівала дзве пенсіі

У 1997 годзе жанчына, якая тады жыла ў Слоніме, выйшла на пенсію па ўзросце, а праз два гады пераехала ў Віцебск і паўторна аформіла дакументы на атрыманне пенсіі, сказаўшы, што іншых выплат не атрымлівае.

У выніку спрытная пенсіянерка атрымала незаконныя 32.100 рублёў.

У дачыненні да жанчыны заведзена крымінальная справа за махлярства ў буйным памеры.

ЧУЛІ?

Візы падаражэюць. Але, магчыма, не для нас

Учора Савет Еўрасаюза прыняў папраўкі да правілаў Візавага кодэкса.

Візавы збор будзе павялічаны да 80 еўра, віза для дзяцей ад 6 да 12 гадоў будзе каштаваць 40 еўра.

Папраўкі да Візавага кодэкса набудуць моц праз паўгода пасля публікацыі ў афіцыйным часопісе Еўрасаюза.

Калі да таго часу Беларусь паспее падпісаць пагадненне з Еўрасаюзам аб спрашчэнні візавага рэжыму, кошт віз для беларусаў складзе толькі 35 еўра.

НЕСЧАСТНЫЙ СЛУЧАЙ

Евгений с сыном.

В Солигорске проводили в последний путь шахтера Евгения Одинца. В октябре ему исполнилось бы 32 года. Самый расцвет жизни. Но смерть не спрашивает… И ОАО «Беларуськалий» – знаменитый соледобывающий гигант, приносящий государству валюту и во многом кормящий город, – порой теряет своих работников прямо на производстве. А главное – их родные и близкие теряют в этих случаях навсегда своих сыновей, отцов, мужей. Понимание, что в шахте всякое может быть, вплоть до смертельного исхода, есть даже у опытных горняков. Знают это и их жены, подруги, родители. В обычной жизни многие эту мысль стараются скрыть, запрятать глубоко, чтобы даже и не высовывалась, но она все равно присутствует и дает о себе знать в общем коллективном энергополе. Те, кто живет в Солигорске, понимают, о чем речь.

Марина ОДИНЕЦ о погибшем муже-шахтере: «Трудная у Евгения была работа, опасная, но жалоб и упреков от него никогда не слышали, а сыном нашим просто дышал»

Цветы на похороны Евгения несли охапками

Горнорабочий очистного забоя Евгений Одинец был смертельно травмирован 3 июня на втором горизонте Четвертого рудника. Говорят, был прижат самоходным грузовым вагоном к борту выработки. Как заявили в Следственном комитете, оперативная группа осматривала место происшествия. Работает комиссия из представителей предприятия, которая также устанавливает обстоятельства гибели мужчины.

Евгения похоронили позавчера. Проститься с шахтером в ритуальный зал по улице Козлова пришло много людей – родные, коллеги, друзья погибшего, пенсионеры «Беларуськалия». Были директор Четвертого рудоуправления, начальник рудника.

Хорошая знакомая семьи Инна Курс вспоминала, что перед тем, как прийти в зал для прощания с покойным, она заехала в цветочный магазин.

– А там столпотворение. Много мужчин, и все они брали цветы охапками на похороны Евгения. Слышала, что подобное происходило и в другом цветочном магазине, расположенном неподалеку.

Женщина добавила, что при жизни Евгений Одинец производил самое хорошее впечатление. В сыне Стефане просто души не чаял. Ребенок был для него всем.

– Я холодок в груди почувствовала, когда узнала, что Евгений погиб. Сразу о Стефане вспомнила, какое это горе для него.

Стефану сейчас 6 лет, а четыре года назад у него обнаружили очень серьезное и опасное заболевание. Лечение было сложным, требовало много денег. Сама Инна Курс возглавляет Солигорское отделение общественного объединения «Белорусское республиканское общество «Дети в беде». Эта организация занимается проблемами детей с онкологией.

(Окончание на 2-й стр.)

ОФИЦИАЛЬНО

Доля расходов на топливо не превышает другие значимые для граждан затраты

«Белнефтехим» ответил на поступившие в концерн электронные обращения граждан с предложением снизить цены на нефтепродукты до уровня, действовавшего на начало 2018 года.

– Себестоимость белорусского топлива напрямую зависит от цены нефти на мировом рынке (доля сырья в затратах 85–90 процентов) и курса белорусского рубля, – говорится в сообщении. – Цена нефти, импортируемой в Республику Беларусь, привязана к мировым котировкам на нефть.

По информации официальной статистики, в структуре расходов населения за 1 квартал 2019 г. доля расходов на топливо не превышает другие значимые для граждан затраты, например, расходы на услуги связи. На среднюю заработную плату по Республике Беларусь в 2019 году можно приобрести около 644 литров бензина АИ-92, что почти в два раза больше, чем в соседней Украине.

Уменьшение розничных цен вопреки законодательно установленным условиям формирования цен может привести к негативным последствиям для экономики страны. В частности – к уменьшению поступлений в бюджет республики налогов и сборов, которые устанавливает государство для производителей топлива (доля в розничной цене составляет около 30 процентов), а также к снижению возможности обслуживать дорогое высокотехнологичное оборудование нефтеперерабатывающих заводов, что может в недалекой перспективе привести к неконкурентоспособности и банкротству предприятий.

ТАКОЕ ЖЫЦЦЁ

Як сям'я з пяці чалавек выжывае на 350 рублёў у месяц...

І гэта не самая вялікая іх праблема

Людміла Качарга з мужам Аляксандрам, сынам Кірылам, унукамі Цімошкам і Дзімкам жывуць у вёсцы Азарніца Слонімскага раёна. Спадарыні Людміле 45 гадоў, Аляксандр – трэці яе муж, праўда, жывуць яны ў грамадзянскім шлюбе. Усяго ў яе трое дзяцей: дзве старэйшыя дачкі ад першага мужа жывуць асобна. Сыну Кірылу 11 гадоў.

Людміла і Аляксандр гадуюць дваіх маленькіх унукаў: Цімошку – 4 годзікі, Дзімку – 2,5. Іх мама, старэйшая дачка спадарыні Людмілы, пакінула дзетак маці, а сама з'ехала працаваць у Расію. Там, дарэчы, і нарадзіліся Цімошка з Дзімкам. Тата хлопчыкаў нібыта жыве ў Бранску, можа, раз на год дасылае тысячу альбо дзве расійскіх рублёў.

Спадарыня Людміла нічога дрэннага не кажа ні пра зяця, ні пра дачку, яе больш цікавіць тое, як выгадаваць дзетак і асабліва – падлячыць маленькага Дзімку. Хлопчыку два з паловай годзікі, на тварыку ў яго ўвесь час свеціцца ўсмешка, але ён не ходзіць, не сядзіць і не размаўляе. Унукі жывуць у бабулі Людмілы ўжо больш за год. Таму яна вымушана была пакінуць работу на ферме.

У сям'і працуе адзін спадар Аляксандр, ён абслугоўвае на калгаснай ферме абсталяванне для дойкі кароў. На працу ідзе ў шэсць гадзін раніцы, у 11 вяртаецца, а затым з 15 да 21 – ізноў на ферме. Выхадных не мае, бо яго няма каму падмяніць на працы. У мінулым месяцы за 26 працоўных дзён налічылі 233 рублі (!). Аб гэтым «дасягненні» нашай сельскай гаспадаркі напісалі СМІ, і адміністрацыя калгаса далічыла да заробку яшчэ 100 рублёў.

Хата ў іх свая, але за камунальныя паслугі даводзіцца плаціць каля 60 рублёў у месяц. Гаспадарка невялікая – агарод, дзе вырошчваюць моркву, буракі, салату, а сёлета яшчэ насадзілі бульбы. А вось трымаць жывёліну пакуль не выходзіць.

«*Кармы дорага каштуюць, чым потым карміць, невядома*, – кажа спадарыня Людміла. – *Я сама вырасла і жыла ў Слоніме і, магчыма, добра не ведаю, як трымаць гаспадарку. Але жыць трэба, пакрысе пачынаем думаць і пра жывёлу*».

Людміла і Аляксандр любяць сваіх унукаў. Тыя адказваюць ім таксама пяшчотай і ласкай. Дзеткі не ўмеюць «рабіць выгляд», яны бачаць, як да іх ставяцца, і адказваюць тым самым.

Злева направа: Людміла Віктараўна – суседка, якая дапамагае гадаваць дзетак – на руках трымае Дзімку, спадар Аляксандр з Цімошкам і спадарыня Людміла.

Самая вялікая праблема – прапісаць унукаў

Найбольш спадарыню Людмілу турбуе тое, што абодва яе ўнукі, хоць і растуць у Беларусі, але абсалютна тут бяспраўныя, бо маюць расійскае грамадзянства. Паводле яе слоў, спрабавала аддаць старэйшага, Цімошку, у дзіцячы садок, але там сказалі, што не могуць узяць, бо ён не мае рэгістрацыі.

«*А Цімошка разумны хлопчык*, – распавядае спадарыня Людміла. – *Яму трэба вучыцца пісаць, чытаць, развівацца разам з іншымі дзеткамі, а ён большасць часу адзін каля хаты гуляе*».

Каля года таму прыязджала з Расіі іх мама, у яе былі грошы, і малодшага, Дзімку, паклалі ў шпіталь у Гродне.

«*За восем дзён давялося заплаціць 800 рублёў*, – згадвае Людміла. – *Дактары сказалі, што на іншых умовах трымаць не могуць, паколькі дзіця не мае беларускага грамадзянства. А, маўляў, калі б у яго было тое грамадзянства, то яму адразу прызначылі б групу інваліднасці*».

Як грошы скончыліся, дзіця давялося забраць. А як быць далей, спадарыня Людміла не ведае. Яе наведвалі прадстаўнікі раённай службы апекі, яна прасіла, каб дапамаглі нейкім чынам зарэгістраваць дзяцей, але тыя толькі разводзілі рукамі: у дзяцей ёсць бацькі, яны павінны ўсё вырашаць. Маўляў, чыноўнікі з такімі выпадкамі не сутыкаліся і не ведаюць, як дапамагчы. Адным словам, ніякай карыснай парады не далі.

Тое самае бабулі хлопчыкаў сказалі і ў сельсавеце. Праз пару гадоў старэйшаму трэба будзе ісці ў школу, і жанчына з жахам думае аб тым, як гэта будзе.

Так яны і жывуць – без усякай дзяржаўнай падтрымкі, матэрыяльнай дапамогі на дзяцей. Цікаўлюся ў спадарыні: ці хадзіла на кансультацыю да юрыста?

«*А за што хадзіць, калі кансультацыі платныя?* – адказвае Людміла. – *Шукаем дзе якіх знаёмых, каб нехта дапамог*».

Апошнім часам сям'і сталі дапамагаць сябры Слонімскай грамадскай арганізацыі «Мінолс». Яны прывезлі дзецям ложкі, хадункі для Дзімкі, ровар для Цімошкі, вопратку, цацкі і шукаюць юрыста, з якім можа было б пракансультавацца.

«*Быў час, калі я працавала і жыла ў Расіі, і там не было ніякіх праблем з дзецьмі*, – распавядае спадарыня. – *Сын хадзіў у садок, дачка ў школу, і ніхто ў мяне не пытаўся ні пра якую рэгістрацыю*».

Аляксандр дадае: па тэлевізары расказваюць пра Саюзную дзяржаву, роўныя правы для грамадзян Расіі і Беларусі, а на справе, маўляў, нічога гэтага няма.

На маё пытанне, чаму дачка не прыедзе і не паспрабуе вырашыць гэтае пытанне, Людміла са скрухай адказвае: спрабавала ўгаварыць бацькоў дзетак, каб тыя прыехалі, але ў адказ цішыня.

«*Калі пачынаю іх аб нечым прасіць, то наогул не адказваюць на тэлефанаванні*», – уздыхае жанчына.

«Грошы ідуць толькі на харчы і лекі»

Цікаўлюся ў Людмілы і Аляксандра: як ім удаецца пражыць месяц на 350 рублёў такой вялікай сям'ёй?

Спадар Аляксандр кажа, што не галадаюць, але раскошы ніякай не маюць ні яны, ні дзеці. Яго жонка дадае, што грошы ідуць толькі на харчы і лекі. Адзення практычна не купляюць, зрэдку – цацку для дзетак.

«*Атрымліваю заробак – сядаем у цягнік і едзем з Людмілай на закупы ў Слонім*, – распавядае спадар Аляксандр. – *Харчы, зразумела, імкнёмся купляць самыя танныя, абы было болей. Канешне, стараемся, каб у дзетак былі і прысмакі, але таксама недарагія. Пакідаем трохі дробных грошай, каб потым у вясковай краме хлеба купіць*».

Дапамагае тое, што спадарыня Людміла – эканомная гаспадыня, добра гатуе.

Дарэчы, заўважае гаспадыня, у яе сына Кірыла, якому 11 гадоў, мабільнага тэлефона няма. Быў стары, але зламаўся.

«*Я вырасла таксама ў шматдзетнай сям'і – нас у мамы было шасцёра*, – успамінае Людміла. – *Пры маме ўсяму навучылася: і гатаваць, і мыць бялізну, і за малымі даглядаць, і як сэканоміць, і што на свята купіць. Усё, чаму некалі мама вучыла, спатрэбілася ў жыцці*».

«Аддаць дзяцей – тое самае, што вырваць у сябе кавалак сэрца»

Некаторыя суседзі раяць Людміле аддаць дзетак у прытулак: маўляў, табе лягчэй будзе. Але яна такой думкі не дапускае: «*Аддаць дзяцей – тое самае, што вырваць у сябе кавалак сэрца*».

Без унукаў яна ўжо не ўяўляе свайго жыцця. Не ведае, што там далей думае рабіць яе дачка, але дзяцей бабуля будзе гадаваць, як бы цяжка гэта ні было.

«*Свет не без добрых людзей, знаходзяцца тыя, хто нечым дапамагае, падтрымлівае добрым словам*, – кажа спадарыня Людміла. – *Будзем неяк жыць*».

Міхал КАРНЕВІЧ.

Слонімскі раён.

НЕСЧАСТНЫЙ СЛУЧАЙ

«Трудная у Евгения была работа, опасная, но жалоб и упреков от него никогда не слышали, а сыном нашим просто дышал»

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Больно говорить «был»

Вдова погибшего Евгения Одинца Марина нашла в себе силы поговорить по телефону с корреспондентом «Народной Воли» через несколько часов после похорон. Она рассказала, что с мужем они жили душа в душу, ни одного плохого слова от него не слышала. У нее двое детей, от брака с Евгением младший Стефан. Но Евгений был всегда заботлив и внимателен по отношению к ее старшему сыну, который сейчас уже студент одного из белорусских университетов. Да, Евгений был младше своей жены, однако в нем чувствовались настоящая зрелость, ответственность, надежность.

– А Стефаном он просто дышал. Был для него не только папой, но и второй мамой. Даже брал больничный вместо меня, чтобы ухаживать за заболевшим ребенком. Зубки почистить ребенку – папа, погулять с малышом на улице – папа охотно шел, когда только мог. Вообще, Евгений всех любил – меня, родителей, моего старшего сына, сестру свою. Открытый был, легко находил контакт с людьми. Никогда я не слышала от него злословия в отношении людей, каких-то упреков. И нас, домашних, он никогда не упрекал и ни на что никогда не жаловался, наоборот, старался поддержать. Я знаю, что люди считали его добрым, не раз слышала это определение в отношении мужа со стороны знакомых, друзей.

Еще Марина упомянула, что Евгений проработал в ОАО «Беларуськалий» примерно 10 лет. А до этого закончил Солигорский горно-химический техникум. Но по другой специальности. Не такой тяжелой, наверное, менее опасной, чем горнорабочий очистного забоя. Чтобы стать горнорабочим, он потом отучился на специальных курсах.

– Стефан в два года тяжело заболел (*у малыша нашли опухоль головного мозга*. – **Л.Н.**), потребовалось лечение за границей. Возили его в Германию. А это очень-очень дорого, даже при том, что нам помогали. Много и иных значительных расходов, когда ребенок долго и тяжело болеет. Кто это испытал, знает. Я видела, что Евгений сильно устает на работе. Говорила, что надо что-то менять, просила перейти на другой участок.

В ответ, по словам собеседницы, она слышала от мужа, что нужны деньги, чтобы лечить сына, и это именно та работа и то место, где он может получить максимум возможного для него на данном предприятии.

– Он ценил свою трудную работу. И «Беларуськалий» нам помогал. Это тоже надо признать. Вот для примера: возвращалась я со Стефаном из санатория в Литве, так предприятие специально машину к границе прислало, чтобы отвезти нас домой.

Я спросила, чем Евгений увлекался в свободное время.

– Автомобилями, историей Беларуси. У него был друг, который закончил исторический факультет. Вообще, кругозор у него был широкий, ум пытливый. С ним было интересно общаться. Больно говорить о нем в прошедшем времени...

Отец и мать Евгения, как сказала Марина, уже на пенсии. Отец Александр Константинович в прошлом также работал в шахте на Четвертом руднике.

Слово о товарище

Максим МЕЛЬНИКОВ, бригадир шахтерской бригады, в которой работал Евгений Одинец:

– Евгений толковый был хлопец, опытный работник. А по характеру веселый и добрый. Он старался других подбодрить, если неприятности какие-то. А своими проблемами не грузил людей. Я, к примеру, только на похоронах узнал, что у его сына неважно со здоровьем.

Его смерть не первая на рудниках. Но когда эта беда приходит непосредственно в твой коллектив, утрата воспринимается особо тяжело.

Вадим ВОЛОСЕВИЧ, шахтер, друг погибшего:

– С Евгением мы были знакомы с ноября прошлого года. Именно тогда он перешел в нашу бригаду. Подружились с ним. Заряжал он своим позитивом и в работе был ответственным. Общаться с ним было одно удовольствие. Я знал, как он старается для своей семьи, для Стефана. Радовался он, что вот сына и жену в санаторий отправил, ведь мальчику это так нужно и жена в благоприятной для здоровья атмосфере побудет.

Я был на похоронах, людей много пришло. На одних поминках 120 человек присутствовало, но это далеко не все, кто прощаться с ним приходил.

Александр КОМЛИК, председатель профкома рудника Четвертого рудоуправления ОАО «Беларуськалий»:

– Я Евгения Одинца знал несколько лет. Он, как у нас в хорошем смысле говорят, работяга. Спокойный по характеру, уважали его на производстве. Он был настоящим шахтером, а шахтеры – это вообще как другая нация, можно сказать, даже лица у них другие на общем фоне. Шахтерская профессия входит в тройку самых тяжелых и опасных профессий в мире, это, конечно, накладывает свой отпечаток на людей. Если сравнивать с другими профессиями, то, я сказал бы, шахтеры более смелые, сплоченные, внутренне независимые. И мужественные. Во всем. Соболезнование родным и близким Евгения!

Лариса НАСАНОВИЧ.

г.Солигорск.

ТРАГЕДИЯ

Егерь Дмитрий Зубчицкий, которому браконьер в ночь с 25 на 26 мая выстрелил в лицо, до сих пор остается в реанимации госпиталя МВД

В медучреждении наотрез отказываются говорить о состоянии его здоровья. Правда, в Крупской районной организационной структуре Белорусского общества охотников и рыболовов, сотрудником которой является Дмитрий, все надеются, что он выживет. «*Еще лежит под аппаратами*, – рассказывают коллеги Зубчицкого, – *но уже приходил в себя, потом вроде врачи специально ввели его в искусственную кому. В общем, пока состояние тяжелое, но врачи, как и мы, надеются, что он выкарабкается*».

«*Мы очень верим, что все обойдется и Дмитрий поправится. Он хороший человек. Его тут все уважают!* – добавляет руководитель организации **Сергей Могиленко**. – *Охотники со всего района собирали деньги, чтобы помочь его семье. Мы оказали материальную помощь*».

«*У Зубчицкого есть свое дело, он ипэшник, тем не менее устроился егерем на полставки. Принципиальный, решил навести порядок совместно с президентской инспекцией. Наверное, и поплатился за это, это месть за его принципиальность. Таким нахалам, которые идут в лес за наживой, нарушая законы, он встал поперек горла...*» – рассказывал раньше начальник инспекции природных ресурсов и окружающей среды Крупского райисполкома **Валерий Белавский.**

Браконьера, стрелявшего в Дмитрия Зубчицкого, нашли быстро. И эта новость тоже шокировала. Следственный комитет сообщил: «*Подозреваемый в покушении на убийство егеря в Крупском районе обнаружен погибшим... Тело 59-летнего жителя Борисовского района обнаружено с огнестрельным ранением*». Дальше – больше. Оказалось, что подозреваемый в покушении на убийство егеря Владимир Гвоздев застрелился на могиле родителей.

– *Похоронили уже его*, – рассказали нам жители деревни Малые Жаберичи, где на местном кладбище милиция обнаружила тело Гвоздева. – *Страшная история, что и говорить. Володя явно браконьерил, но вроде адекватный был человек. Не алкоголик. И то, что пошел и на могиле родителей застрелился, говорит о том, что он осознал всю трагедию... А с другой стороны, какой был выход? Наверное, его все равно расстреляли бы или дали пожизненное. Несколько лет назад похожая история случилась в Толочинском районе. Браконьер тогда застрелил местного работника инспекции охраны животного и растительного мира. Его хотели приговорить к смертной казни, но суд вынес решение о пожизненном заключении*».

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

ИНИЦИАТИВА

«Робім разам»

«Европейские игры» в нашем дворе

Через две недели в Минске начнутся II Европейские игры – олимпиада континентального масштаба. Кто в них будет участвовать? Конечно же, спортсмены-профессионалы. Простые же люди могут быть разве что зрителями да добровольцами-помощниками.

А ведь спортивные игры, состязания – это отличный способ провести свободное время интересно и с пользой. Активистка «Говори правду», известный фитнес-тренер, чемпионка СССР по спортивной гимнастике Наталья Новожилова знает это, как никто другой.

– Рядом с моим домом по улице Гебелева находится спортивная площадка. К сожалению, она почти не используется. А ведь рядом много жилых домов, общежитий, где живут семьи с детьми. Им наверняка не хватает подобных развлечений, – говорит Наталья.

Так была начата инициатива «Говори правду» «Дворовая спартакиада Двор UP». Ее цель – проведение семейных спортивных соревнований, в которых смогли бы участвовать как родители, так и их дети.

Администрация Московского района Минска дала добро на проведение спартакиады, и команда «Робім разам» начала подготовку. Вначале определились с программой: кросс для мужчин и женщин, конкурс пенальти для мальчиков, гонка на самокатах для детей от 3 до 7 лет и семейная эстафета.

Затем отправились информировать местных жителей – возможных участников «Дворовой спартакиады». Здесь команде «Говори правду» очень помогла жительница общежития Управления дорожно-мостового строительства Екатерина Лебедева.

Она познакомила их со многими семьями и со знакомыми по детской площадке.

Всего на спартакиаду записались 12 семей, в том числе семьи членов «Говори правду» Ирины Пшеничник и Валерии Пинчук.

И вот наступило 2 июня – долгожданный день проведения спартакиады «Двор UP». Погода стояла прекрасная.

В организации и проведении спартакиады Наталье Новожиловой помогли лидеры «Говори правду» Андрей Дмитриев и Татьяна Короткевич, а также члены Минской городской организации Людмила Антонович, Евгений Козловский, Владислав Марутич, Галина Пашковская.

– Подъезжай скорее, здесь классная детская тусовка! Тебе же ехать меньше получаса, – говорила по телефону молодая женщина.

– Смотри, на празднике Татьяна Короткевич! – говорили между собой две молодые матери.

Соревнования продолжались два с половиной часа под бодрую музыку и аплодисменты зрителей. В результате первое место заняла семья Шалайко – Светлана с мужем и их сын Артём. Они выиграли семейную эстафету, а Артём – также конкурс пенальти и кросс для мальчиков. Шалайко получили кубок и медали от «Говори правду».

Второе и третье места в эстафете заняли семьи Певец и Дабижа. Соревнования по кроссу среди женщин выиграла Наталья Надольская. Они были награждены медалями и грамотами.

А все участники соревнований получили поощрительные сладкие призы.

– Спасибо за классный праздник! Удалось вырваться из повседневности, разнообразить и провести с пользой выходные! – таково общее мнение участников «Дворовой спартакиады Двор UP».

Поэтому в планах у Натальи Новожиловой сделать такие спортивные мероприятия ежегодными.

Андрей ИГНАТОВИЧ.

Более подробно о национальной кампании «Робім разам» вы можете узнать на сайте www.zapraudu.info.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Мікола СТАТКЕВІЧ: «Людзі хочуць мяне бачыць, і ўлада гэта ведае»

Былы палітвязень Мікалай Статкевіч распачаў серыю паездак па рэгіёнах Беларусі. Ён ужо наведаў Гомель і Магілёў. Наперадзе – Гродна і Барысаў. Афіша сустрэч пастаянна абнаўляецца.

Некаторыя заўважаюць, што на сустрэчы з палітыкам, які мае намер вылучацца ў прэзідэнты незарэгістраваным Беларускім нацыянальным кангрэсам, прыходзіць няшмат людзей. Пра гэта, між іншым, сведчаць і некаторыя фотаздымкі, якія сам Статкевіч выкладвае ў сацыяльных сетках.

Тыя, хто не вельмі сімпатызуе апазіцыйнаму палітыку, кажуць: хіба можна казаць, што Статкевіч сустракаецца з народам? Піар! Усё дзеля птушачкі робіцца!

«Народная Воля» пацікавілася, што думае на гэты конт сам Мікола Статкевіч.

– У мяне пакуль адбыліся толькі дзве сустрэчы, – *гаворыць Мікалай Віктаравіч.* – У Гомелі сабралася прыблізна 70 чалавек, у Магілёве прыйшло ўдвая менш. І мы не ставім перад сабой мэту сфатаграфаваць і «засвяціць» усіх, хто прыйшоў. Людзі і так баяцца прыходзіць на сустрэчы ў офісы дэмакратычных арганізацый.

– Відаць, большасць прысутных – журналісты, актывісты дэмакратычных арганізацый…

– Журналісты незалежных сродкаў масавай інфармацыі амаль не прыходзяць. У Магілёве, здаецца, быў журналіст з Радыё Свабода, але яго рэпартажу я нідзе не бачыў. Ведаю, што ў рэдакцыях некаторых СМІ ёсць загад на сустрэчы са Статкевічам не прыходзіць. Але ёсць новыя медыя – блогеры, стрымеры. І яны часта маюць большую аўдыторыю, чым большасць гэтых СМІ.

На магілёўскай сустрэчы не было актывістаў дэмакратычных арганізацый, акрамя сябраў «Народнай грамады» *(партыя, старшынёй якой з'яўляецца Мікалай Статкевіч, пазбаўлена ўнутранай рэгістрацыі, але прызнана ў свеце.* – ***М.К.***). Прыйшлі новыя людзі. З некаторымі мы абмяняліся кантактамі і будзем працаваць разам.

Звычайна на сустрэчы са мной прыходзяць адзін-два чалавекі ад «русского мира», і я думаю, што гэта таксама важна. Мы павінны размаўляць з усімі нашымі грамадзянамі, шукаць кропкі сутыкнення, каб не дапусціць грамадзянскага канфлікту.

Прыходзяць пенсіянеры, якім зараз даводзіцца выжываць. Прыходзяць індывідуальныя прадпрымальнікі, рабочыя, моладзь. Самыя розныя людзі.

На мой погляд, цудоўна, што гэтыя сустрэчы адбываюцца і што знаходзяцца тыя, хто не баіцца прыходзіць на іх.

– Але ж з тых дваццаці-трыццаці чалавек, што да вас прыйшлі ў Магілёве, магчыма, чалавек пяць дакладна працуюць на спецслужбы…

– А навошта так шмат службістаў? Дастаткова і аднаго, каб запісаць, што я кажу. Але ж я сваёй пазіцыі і не хаваю.

Дарэчы, самая вялікая праблема – гэта не сабраць людзей, а знайсці памяшканне для сустрэчы. Ну і калі ўжо зусім шчыра, то намаганні па прыцягненні людзей на гэтыя сустрэчы мы прыкладаем прапарцыянальна памеру памяшкання. Каб не атрымалася так, што людзі туды не трапяць.

Пакуль гэта падрыхтоўчыя паездкі. Думаю, праз некалькі месяцаў мы скарыстаемся магчымасцямі палітычных кампаній, якія праводзіць рэжым, каб мець масавыя сустрэчы ўжо на вуліцах гарадоў.

– Некаторыя кажуць: было б добра, каб Статкевіч сустракаўся не з запіснымі актывістамі і некалькімі пенсіянерамі ў маленькіх апазіцыйных офісах, а з тым, хто працуе на фабрыках і заводах. З працоўным класам, між іншым, даволі рэдка бачацца апазіцыйныя палітыкі…

– У тым і праблема, што ўлада спрабуе перашкодзіць наўпроставым кантактам з людзьмі. Ні на якія заводы яны не пусцяць. Таму я прыязджаю ў рэгіёны. Людзі ведаюць пра мой візіт. На сустрэчу можа трапіць любы жадаючы. Нават калі пабаяліся прыйсці, то могуць глядзець яе ў жывым эфіры праз стрымы, даведацца, што я гаварыў, якія пытанні мне задавалі. Колькасць праглядаў – дзясяткі тысяч.

Гэта як падчас масавых акцый на плошчы, калі некалькі соцень чалавек выходзяць на вуліцу, а за іх дзеяннямі праз стрымы ў сацыяльных сетках назіраюць сотні тысяч чалавек.

Сучасныя тэхналогіі даюць нам доступ да людзей.

– Як думаеце, на беларускіх прадпрыемствах у вас шмат прыхільнікаў? Пытаюся, таму што з турмы вас сустракала шмат людзей. А дзе яны сёння? Чаму яны разам з вамі не прыходзяць на плошчу?

– Вы ж ведаеце, што гэта патрабуе значна большай мужнасці, чым сустрэць палітвязня на вакзале.

Прывяду канкрэтны прыклад. Калі 7 красавіка я заклікаў людзей на плошчу Свабоды на малебен у абарону зламаных крыжоў у Курапатах, мяне прэвентыўна арыштавалі. І везлі ў Цэнтральны РУУС якраз праз плошчу Свабоды, літаральна хвілін за дзесяць да пачатку малебну. Я бачыў, некалькі соцень людзей на самой плошчы і разоў у пяць болей – навокал. Беларусы – партызаны. Большасць проста чакала, ці прыйдзе Статкевіч, ці дойдзе ён да прызначанага месца збору. І калі б я дайшоў да плошчы і павёў людзей, то, думаю, вы пабачылі б побач са мной нашмат больш людзей, чым мяне сустракала з турмы.

Людзі хочуць мяне бачыць, хочуць сустракацца са мной. І ўлада гэта таксама ведае. Таму і зрывае гэтыя сустрэчы. Улада разумее, што людзі мяне падтрымліваюць.

Мяне пазнаюць ва ўсіх месцах Беларусі. Пастаянна падыходзяць, кажуць словы падтрымкі. Людзі могуць прыходзіць альбо не прыходзіць на мае сустрэчы, але яны цікавяцца маёй пазіцыяй, ведаюць, што я раблю.

– Дарэчы, вы першы з апазіцыйных палітыкаў распачалі сустрэчы з людзьмі ў рэгіёнах. Пра фармат, канешне, можна спрачацца, але факт застаецца фактам.

– Вы кажаце, што мяне крытыкуюць за тое, што на сустрэчы са мной прыходзіць не так шмат людзей, а мне вось цікава: колькі чалавек прыходзіць на сустрэчы з іншымі апазіцыйнымі палітыкамі? І дзе адбываюцца гэтыя сустрэчы? Проста хацелася б параўнаць…

З усіх патрыятычных лідараў сёння я карыстаюся найбольшай падтрымкай. На жаль, з занадта вялікім адрывам ад астатніх, што нядобра для справы.

– Заўважана: калі апытанні ў сацсетках наконт рэйтынгаў ці пазнавальнасці беларускіх апазіцыйных лідараў робіць памочнік Ганны Канапацкай, то лідзіруе яна. Калі апытанку ладзіць Анатоль Лябедзька ці нехта з яго прыхільнікаў, то на першае месца выходзіць былы лідар АГП. Таму ўсё вельмі адносна…

– Так, ведаю. Таму самі мы такія галасаванні не праводзім. Але я выходжу ў лідары сярод альтэрнатыўных палітыкаў менавіта ў чужых апытанках. У апытанні Лябедзькі ў «Одноклассниках», дарэчы, таксама.

– Але факты – рэч упартая. Чаму вашых прыхільнікаў няма побач з вамі на вулічных акцыях? Чаму на Кастрычніцкай збіраецца толькі купка дэманстрантаў?

– Я вам нагадаю такую рэч: пакуль я пяць гадоў сядзеў у турме, у цэнтры Мінска апазіцыйныя партыі не правялі ніводнага мітынгу. На мой погляд, гэта ўжо не апазіцыйныя партыі, а нешта іншае… Нагадаю, што менавіта я вярнуў палітычны пратэст у цэнтр сталіцы. Гэты пратэст мае свае спады і пад'ёмы. Па маім закліку на плошчу выходзяць ад соцень да тысяч патрыётаў. А 25 сакавіка 2017 года выйшла вельмі шмат людзей, дзясяткі тысяч.

Зараз улады пачалі арыштоўваць мяне па дарозе на акцыі і гэта паўплывала на іх масавасць. Але цярпенне народа на сыходзе. Упэўнены, што хутка людзі самі масава выйдуць пратэставаць па ўсёй краіне, калі ўлада не пойдзе насустрач патрабаванням народа.

Палітычная апазіцыя павінна змагацца супраць дыктатуры, за свабоду, апазіцыйныя лідары павінны называць рэчы сваімі імёнамі. Але калі вы апошні раз чулі, каб кіраўнікі зарэгістраваных апазіцыйных партый рэзка выказваліся, крытыкавалі ўладу?

– Ну можна, канешне, сказаць, што ўладу захапілі карупцыянеры і бандыты, але назаўтра страціш пасведчанне аб рэгістрацыі.

– За персанальныя выказванні адказвае сама персона, а не арганізацыя. Гадоў 10 таму яны яшчэ не баяліся казаць праўду.

– Дык за вашымі плячыма няма зарэгістраванай партыі. І таму ў вас крыху больш свабоды, чым у іх.

– Дык што, для астатніх самае галоўнае – рэгістрацыя? Менавіта таму зараз, калі партыя мае дазвол на дзейнасць ад дзеючага рэжыму, то, значыць, улада перакanана: ніякіх непрыемнасцяў ад гэтай партыі чакаць не варта.

Але гаворка ідзе зусім не пра рэгістрацыю, а пра персанальны страх. Таму што некаторыя палітыкі, на жаль, даўно займаюцца захаваннем сябе, а не змаганнем з дыктатурай.

І яшчэ раз скажу пра 7 красавіка. Людзі так устроены, што ім патрэбны лідар, за якім яны пойдуць. І калі б мяне не затрымалі, гэтая тысяча чалавек, што чакала на бакавых вуліцах, пайшла б за мной. Улада гэта выдатна разумее. Таму і ізалюе мяне, робіць усё магчымае, каб не дапусціць майго з'яўлення на плошчы.

– Некаторыя вельмі любяць павучаць палітыкаў, раіць, як ім лепш працаваць. Існуе меркаванне, што сапраўды лідар апазіцыі павінен займацца чарнавой работай. Яго не пускаюць у дзверы – ён павінен лезці ў акно, але дабівацца свайго.

– Калі пачну грукацца ва ўсе дзверы, то мне проста не хопіць жыцця. Беларусь хоць і невялікая краіна, але некалькі мільёнаў неадчыненых дзвярэй тут маецца.

Інфармацыя аб маіх паездках адкрытая, я аналсую свае сустрэчы. Я шукаю падчас іх новых паплечнікаў ва ўсіх кутках Беларусі, каб праз іх арганізаваць масавую камунікацыю з народам.

Зараз 80 працэнтаў нашага грамадства перакананы ў тым, што краіне патрэбны перамены. Людзі хочуць перамен, новага лідара дзяржавы, рэформ, у тым ліку і эканамічных.

– Пра перамены я з вамі пагаджуся, а вось пра 80 працэнтаў – не. Бо калі б сапраўды такая колькасць людзей хацела перамен, то яны ўжо даўно адбыліся б.

– Гэта не мае лічбы, пра гэта сведчаць апублікаваныя вынікі сацыялагічных апытанняў. Наадварот, я не магу знайсці нідзе па краіне тыя 20 працэнтаў, якія былі б за захаванне гэтай улады. Недзе (акрамя ўлады, безумоўна) такія людзі ёсць, але зараз яны вельмі добра хаваюцца.

Дарэчы, колькасць незадаволеных істотна ўзрасла пасля разгонаў пратэстаў так званых дармаедаў.

Людзі чакаюць змены сітуацыі, вяртання Беларусі да дэмакратыі. Я прыхільнік мірных перамен. Але я бачу толькі адзін шлях для такіх перамен – працяглы масавы мірны пратэст. Сусветны досвед сведчыць: для арганізацыі змены ўлады праз мірны пратэст дастаткова, каб на вуліцу выйшлі 3–3,5 працэнта насельніцтва. І я працую, умоўна кажучы, з некалькімі дзясяткамі працэнтаў людзей, з тым каб атрымаць у рэшце рэшт вось гэтыя 3,5 працэнта, каб змяніць сітуацыю і прымусіць уладу вярнуць народу свабодныя і празрыстыя выбары.

Абіраць уладу, кантраляваць яе дзейнасць і мяняць кіраўніцтва краіны – гэта права кожнага з нас.

– Дарэчы, пра перамены. Сёння многія гадаюць, якім будзе новы праект Канстытуцыі. На вашу думку, што рабіць, калі спраўдзяцца прагнозы наконт падаўжэння тэрміну прэзідэнцкіх паўнамоцтваў? Бо калі Канстытуцыя будзе ўведзена указам, то новы прэзідэнцкі тэрмін Лукашэнкі, відаць, пачне адлічвацца з нуля…

– На мой погляд, Лукашэнка мяняе Канстытуцыю якраз таму, што баіцца выбараў. У яго няма ілюзій наконт уласнай папулярнасці.

Мы заклікаем уладу перайсці да дыялогу з грамадствам з мэтай вяртання сумленных выбараў.

Макей можа гаварыць Захаду, што змены ў Канстытуцыю неабходны для дэмакратызацыі. Сам Лукашэнка можа тлумачыць Пуціну, што Канстытуцыю мяняюць дзеля далейшай інтэграцыі. Некаторыя інтэлігенты могуць супакойваць сябе, што змены робяцца дзеля захавання незалежнасці і суверэнітэту, а палітыкі – што дзеля галасавання па партыйных спісах. Насамрэч можа быць усё гэта разам і адначасова нічога не значыць. Бо ўсё роўна Канстытуцыя не выконваецца, а галоўнае для чалавека, які займае пасаду кіраўніка дзяржавы, – абнуліць ды яшчэ павялічыць да 7 гадоў тэрмін прэзідэнцкіх паўнамоцтваў.

Але канстытуцыйная рэформа можа вельмі моцна ўзбударажыць людзей. І нават калі мяне ў чарговы раз арыштуюць, каб не пусціць на плошчу, то людзі збяруцца і самі. Гэта можа быць нават горш для ўлады, бо тады сітуацыя можа выйсці з-пад кантролю. А я, паўтараю, усё ж такі прыхільнік мірных перамен.

Марына КОКТЫШ.

РАКУРС

Як у Лідскай ПМК-169 у прафсаюз прымаюць…

Рабочаму, які не пагадзіўся з тым, што яго без яго ведама прынялі ў шэрагі прафсаюза, прапанавалі напісаць заяву, што ён… не хоча ўступаць у грамадскую арганізацыю.

Лідская ПМК-169 зараз задзейнічана на будаўнічых работах у Слоніме. Мясцовы жыхар **Алесь Масюк** уладкаваўся туды на працу. Атрымаўшы першы разліковы квіток, быў моцна здзіўлены: з заробку ў 400 з лішкам рублёў вылічылі 4 рублі на прафсаюзныя ўзносы.

Масюк сцвярджае, што нават і не чуў ні пра які прафсаюз, не пісаў ніякіх заяў і вусна ні з кім і словам не перакінуўся наконт уступлення ў шэрагі гэтай арганізацыі. Пацікавіўся ў іншых работнікаў, якіх прынялі на працу ў Слоніме, і аказалася, што і з іх заробкаў прафсаюзныя ўнёскі вылічылі.

Алесь пачаў цікавіцца ў прараба, а той скіраваў рабочага ў аддзел кадраў, які ў ПМК-169 займаецца прафсаюзнымі справамі. Там Масюк патлумачыў загадчыцы аддзела кадраў **Лідзіі Сям'ён**, што ні ў які прафсаюз не ўступаў, заявы не пісаў, і папрасіў, каб яму вярнулі вылічаныя грошы.

Спадарыня Сям'ён пачала пераконваць: маўляў, атрымаюць вашы дзеткі падарункі на святы, – але Масюк настойваў на сваім: парушана заканадаўства, і ён не пагодзіцца ўступаць у прафсаюз. Урэшце, паводле слоў Масюка, Сям'ён прапанавала яму напісаць заяву, што ён… не хоча быць у прафсаюзе.

«Я, канешне, з розным у жыцці сустракаўся, але тут папросту не ведаў, што адказаць жанчыне, – згадвае Алесь. – *Нават пачаў апраўдвацца, што такіх заяў ніхто не піша, чаму я павінен такое рабіць».*

«Народная Воля» таксама датэлефанавалася ў Лідскае ПМК-169 і пацікавілася ў Лідзіі Сям'ён, чаму ў іх арганізацыі работніка без заявы і яго згоды залічылі ў шэрагі прафсаюзаў. Аказалася, што пытанне не такое ўжо і складанае.

Лідзія Фёдараўна патлумачыла, што гэты чалавек занадта мудроны. Маўляў, кантора знаходзіцца за 100 кіламетраў ад Слоніма, і проста ўзяць і прывезці дакументы (маецца на ўвазе заяву) хутка не атрымліваецца, а таму прымалі дыстанцыйна.

Але мы яшчэ раз удакладнілі, што чалавек не пісаў заяву на ўступленне ў прафсаюз, у яго на гэта нават ніхто не прасіў вуснай згоды.

«*У нас першы такі чалавек, у нас такога ніколі не было,* – аргументавала спадарыня Сям'ён. – *Мы дзяржаўная арганізацыя, і ў нас стопрацэнтнае сяброўства ў прафсаюзных шэрагах. Чым ён яшчэ не задаволены?*»

На гэтым наша размова са спадарыняй Лідзіяй скончылася.

Праз дзень у рэдакцыю патэлефанаваў Алесь Масюк і паведаміў, што атрымаў новы разліковы квіток і ў ім ужо адсутнічаў радок «прафсаюзныя ўзносы».

Міхал КАРНЕВІЧ.

АФІЦЫЙНА

Хто патрапіць пад амністыю?

Міністр унутраных спраў **Ігар Шуневіч** паведаміў, што зараз праект закона аб амністыі ў сувязі з 75-годдзем вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў праходзіць узгадненне ў дзяржорганах.

Амністыя можа закрануць 6,5 тысячы чалавек. Прадугледжваецца, што на волю выйдуць больш за 2 тысячы чалавек. Пад амністыю патрапяць бацькі-адзіночкі, якія выхоўваюць непаўнагадовых дзяцей, інваліды, ліквідатары наступстваў Чарнобыльскай аварыі, цяжарныя жанчыны, пэўная катэгорыя асоб, якія ўпершыню ўчынілі злачынствы. Разам з тым амністыя не закране карупцыйныя артыкулы, асабліва цяжкія злачынствы, у тым ліку забойствы.

ЛЮДЗІ ПРАЦЫ

«Без прэміі выходзіць тысяча рублёў у месяц…»

Даяркі з перадавых гаспадарак Магілёўскай вобласці распавялі «Народнай Волі», як ім жывецца і працуецца.

26 сакавіка Аляксандр Лукашэнка наведваў аграхолдынг «Купалаўскае» ў Шклоўскім раёне, дзе вырашыў азнаёміцца з умовамі ўтрымання буйной рагатай жывёлы. У выніку беларускі кіраўнік быў вельмі абураны тым, што ўбачыў, пасля чаго страцілі свае пасады некаторыя высокія чыноўнікі Магілёўскай вобласці.

Натуральна, на выставе «Белагра-2019», якая гэтымі днямі праходзіць у Мінску, прадстаўнікоў «Купалаўскага» мы не ўбачылі. Магілёўская вобласць прадстаўлена іншымі гаспадаркамі, і мы вырашылі пацікавіцца: як там працуецца даяркам?

«*На комплексе ў нас 1300 галоў дойнага статку, таму працы хапае*, – працягвае Таццяна. – *Кожны год на выставе ў Мінску выбіраецца лепшая карова, і ў мінулым наша Афрадыта заняла другое месца. Зараз Розу прывезлі галштынскай пароды, спадзяёмся, што таксама будзе не апошняя. Што пра яе можна сказаць? Спакойная, 40 літраў малака дае ў суткі. І такая разумная, як сабака ходзіць па слядах за гаспадаром. Дарэчы, лепшая карова Беларусі будзе вызначацца па 18 параметрах – ад пастановы капыт да надояў*».

Таццяна Сакалоўская пакуль не замужам, жыве з

– У мяне трое дзетак.

Таццяна САКАЛОЎСКАЯ, работніца ААТ «Рассвет» імя Арлоўскага Кіраўскага раёна, распавядае, што нарадзілася яна ў Кіраўску і адразу пасля 9-га класа пайшла працаваць на ферму.

«*У мяне і мама мела дачыненне да сельскай гаспадаркі, і дзядуля з бабуляй*, – кажа жанчына. – *Праўда, шчыра скажу: даіць карову навучылася толькі пасля таго, як працаўладкавалася. Жыццё прымусіла і навучыла. У нас у сям'і было пяцёра дзяцей, таму трэба было малодшых сясцёр і братоў на ногі падымаць. Адразу працавала вартаўніком, а зараз і ацёл прымаю, і цялятак даглядаю*».

Калгас «Рассвет», якім у свой час кіраваў Герой Сацыялістычнай працы Васіль Канстанцінавіч Старавойтаў, быў знакамітым на ўвесь Саюз, і, паводле слоў маёй суразмоўцы, традыцыі захаваліся.

бацькамі і кажа, што заробку ёй на жыццё хапае:

«*У сярэднім у месяц выходзіць 400 рублёў чыстымі. Некаторыя больш атрымліваюць, хтосьці менш. Але мяне ўсё задавальняе. Тым больш што мой працоўны дзень – з 10 гадзін раніцы і да шасці вечара*».

– Я прыехала ў Мінск на конкурс з каровай Ракетай, яна першацёлка, – дадае **Аксана ПЕЧАНАВЕЦ** *(на фота)*, даярка РУП «Вучгас «Беларуская дзяржаўная сельгасакадэмія» (Горкі). – Таксама дае 40 літраў малака ў дзень.

– Які ў вас стаж працы даяркай?

– Тры гады. Да гэтага працавала ў сістэме камунальнай гаспадаркі, але трапіла пад скарачэнне, таму з біржы працы прыйшла на ферму. Першыя паўгода было надзвычай складана, а на ферме патрэбны і вопыт, і цярпенне.

Ведаеце, каровы ласку любяць, яны ж прызвычайваюцца да аднаго гаспадара. І ты да іх таксама прызвычайваешся.

– Як і да графіка працы?

– Натуральна. У нас першае даенне – у 5 гадзін раніцы, таму трэба прыстасоўвацца. Хаця ўвогуле працуецца добра – і прэміруюць, і матэрыяльную дапамогу аказваюць, і на заробкі грэх скардзіцца. Асабіста ў мяне атрымліваецца без прэміі каля тысячы рублёў у месяц, праўда, працую не толькі даяркай, але і на ацёле. Даяркі, напэўна, менш маюць – 600–700 рублёў.

– А ці вялікая ў вас сям'я?

– У мяне трое дзетак. Старэйшая дачка вучыцца ў педагагічным універсітэце імя Максіма Танка, меншым сынам – 5 і 11 гадоў. Муж працуе ў прыватнай фірме, займаецца мэбляй.

Увогуле, хачу сказаць, што моладзь не вельмі імкнецца працаваць на ферме. Не хочуць заставацца, відаць, баяцца цяжкасцяў. А можа, думаюць, што ў Горках менш перспектыў.

Але ў мяне нават у думках не было змяніць месца працы. Гэта ж цуд, калі з'яўляюцца на свет новыя цялятки, і ты бачыш, як яны растуць на тваіх вачах. Наша карова, дарэчы, у мінулым годзе заняла трэцяе месца на выставе, і я разумею, што ў гэтым таксама ёсць частка і маёй працы.

«*Каб перамаглі ў гэтым годзе!*» – жадаю напрыканцы гутаркі сваім суразмоўцам.

«*Вашымі малітвамі*», – кажуць мне даяркі ў адказ.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ЛІСТЫ З ПАЛЕССЯ

Дзе Рубель, туды і капейка коціцца

Гадавальнік святароў

Вандруючы па Століншчыне, я час ад часу паўтараў, як прыказку, радок з верша Пімена Панчанкі: «А на Палессі ўсё нядробна». І сапраўды, па самым доўгім у Беларусі мосце цераз Прыпяць вы трапляеце ў найвялікшы па плошчы раён, дзе практычна няма дробных паселішчаў, дзе што ні вёска, то міні-княства са сваёй даўняй гісторыяй і сучаснай спецыфікай.

У парніковай рэспубліцы Альшаны мы ўжо пабывалі. У сталіцу айчыннага ганчарства Гарадную завіталі. На чарзе – вёска Рубель, якая па вядомасці ў рэгіёне не адстае ад сваіх папярэдніц. Па-першае, доўгі час беларускай супервёскай быў менавіта Рубель (меў да 7000 жыхароў), гэта потым пальму першынства ў яго перахапілі Альшаны. Па-другое, Рубель славіцца як радзіма праваслаўных святароў. Дайце веры: прыблізна кожны чацвёрты бацюшка ў Беларусі – рубелец! Праверана па даведніку Беларускага Экзархата – у штаце БПЦ на сёння налічваецца 240 святароў, чыя малая радзіма – вёска Рубель.

Айцец Пётр Ліпскі.

Як гэта вытлумачыць? Скажам, Альшаны – агурковая мека, бо там урадлівыя чарназёмы. Гарадная забяспечвала посудам усё Палессе, бо там радовішчы белай, прыдатнай для ганчарства, гліны. А вось чаму Рубель стаў гадавальнікам святароў? Прычым у часы, калі бліжэйшая духоўная семінарыя знаходзілася за 1000 кіламетраў, у тагачасным Ленінградзе. Па чыёй волі бацюшкі раслі тут, як грыбы пасля дажджу? Што тут было вырашальным – кан'юнктура ці сапраўды Божае пакліканне?

Дзіцячы садок – як замак

У цэнтры Рубля адразу кідаецца ў вочы не царква (як можна было б чакаць), а трохпавярховая школа і нейкі двухвежавы замак непадалёк ад яе. З выгляду – як рэзідэнцыя Стэфана Баторыя, у якой хапіла б месца і світе караля, і дружыне, і дворні. Якое ж было маё здзіўленне, калі тая каралеўская рэзідэнцыя аказалася… дзіцячым садком. Прызнацца, з такім размахам збудаваных садкоў раней мне бачыць не даводзілася, нават у сталіцы.

Скіроўваюся ў мясцовы сельвыканкам, каб упэўніцца, што дзіцячы садок не выкупіў які-небудзь прываблены назвай вёскі альшанскі алігарх, каб разбудаваць яго ў пяцізоркавы гатэль. Нездарма ж у народзе кажуць: дзе рубель, туды і капейка коціцца.

Старшыня выканкама **Раіса Філановіч** яшчэ год таму працавала загадчыцай таго самага садка, таму з усмешкай мяне супакойвае – багацеі мясцовыя на дзіцячую ўстанову не пакваляцца. А вось рубельскі калгас нядаўна выкупіў прыватны прадпрымальнік Аляксей Копец. Ці будзе пры ім лепш – пакуль гаварыць рана. Але зрухі ёсць – у суседняй вёсцы Хотамель новы гаспадар ужо будуе жывёлагадоўчы комплекс, дойных кароў будзе ўтрымліваць.

Цікаўлюся: якая ў Рублі дэмаграфічная сітуацыя? Ну, раз такі садок збудавалі. Аказваецца, ён быў спраектаваны даўно, доўга чакаў фінансавання і нарэшце патрапіў у дзяржаўную праграму па адраджэнні Палесся. Пакуль садок-замак узвялі, дзетак у Рублі (як і паўсюдна ў рэгіёнах) з кожным годам стала нараджацца ўсё менш. Але і з улікам гэтай тэндэнцыі вёска ўсё яшчэ шматлюдная. На сённяшні дзень у ёй пражывае 3243 жыхары. Праўда, у Рубельскі сельсавет уваходзіць яшчэ суседні Хотамель з 1200 насельнікамі. Жыхароў працаздольнага ўзросту ў Рублі 910 чалавек, астатнія пенсіянеры, дзеці. Раней маладыя рубельцы больш ахвотна заставаліся ў роднай вёсцы, цяпер пераважна раз'язджаюцца. На заробкі. Хто ў Расію, хто ва Украіну, хто ў далёкае замежжа. *«Не расталіся б мы з нашым краем, / каб было дзеля нас у ім хлеба»*, – з сумам цытуе былая настаўніца Раіса Філановіч Максіма Багдановіча і з гонарам дадае, што ў Рублі ёсць вуліца паэта. А яшчэ тры названы імёнамі Францішка Скарыны, Янкі Купалы і Якуба Коласа.

Дзе нарадзіўся, там і прыгадзіўся

Рубельская тапаніміка мне як бальзам на сэрца, але карціць усё ж даведацца пра дзве роты бацюшак. Можа, у Рублі маецца нейкая адмысловая аранжарэя, дзе іх гадуюць, як кактусы ў Батанічным садзе? Можа, над Рублём па вечарах узыходзіць віфлеемская зорка і промнем паказвае на чарговую хату, дзе мае нарадзіцца будучы святар? Старшыня сельвыканкама паціскае плячыма і прапануе сустрэцца з настаяцелем мясцовай царквы айцом **Пятром Ліпскім** (вядома ж, рубельцам).

У чаканні святара аглядаю рубельскія храмы. Іх два. Праз дарогу ад новазбудаванай цаглянай Успенскай царквы ўзвышаецца драўляны Свята-Міхайлаўскі храм-помнік, якому больш за 200 гадоў. «Так, ён вельмі стары, пабудаваны яшчэ ў 1796 годзе, – удакладняе, падышоўшы, зычліва настроены айцец Пётр (як высвятляецца, даўні падпісчык «Народнай Волі»). – І, што істотна, наша царква ніколі не зачынялася, нават у часы ваяўнічага атэізму. Калі пачалася перабудова і людзі масава пайшлі на службы, яна не ўмяшчала ўсіх вернікаў. І ў 1991 годзе было вырашана збудаваць больш прасторную царкву. Яе ўзвялі ўсяго за два гады, у 1993-м ужо асвяцілі. Настаяцелем тады быў айцец Аляксей Міхлюк, пры ім усё рабілася. Я ж прыйшоў сюды ў 1994-м і да гэтай пары тут служу, вось ужо чвэрць стагоддзя. Як кажуць, дзе нарадзіўся, там і прыгадзіўся. Тут мяне ўсе ведаюць, і я ўсіх ведаю».

Айцец Пётр – адзін з 240 святароў-рубельцаў, але і ён не мае вычарпальнага тлумачэння, чаму яго вёсцы было наканавана стаць калыскай сучаснага беларускага праваслаўя. Па дарозе з новай царквы ў старую мой суразмоўца няспешна расказвае: «У нас амаль у кожнай сям'і святар – калі не бацька, то сын ці зяць, калі не дзяды, то ўнукі. Я свайго бацьку не памятаю, ён памёр, калі мне і двух гадоў не было. Святаром стаць я вырашыў ужо ў сталым веку, калі за 30 пераваліла. Кім толькі не быў да гэтага! Сіротамі ж раслі, ездзіў у Сібір на заробкі, трэба ж было трох сясцёр замуж выдаваць. Потым у войску служыў. Маладосць прайшла, па́ра выйшла, пачаў над жыццём задумвацца. А выхадзец з нашай вёскі служыў святаром у Віцебску. І я паехаў да яго, вучыўся пры царкве. Потым быў на святарскіх курсах, потым семінарыя ў Жыровічах адкрылася».

Звыклы для Рубля транспарт.

Архістраціг Міхаіл за 40.000 долараў

Усцешна, што святары-рубельцы не забываюцца на сваю родную вёску, на першую сваю царкву. Прыязджаючы на святы дамоў, просяць дазволу ў айца Пятра адслужыць ва Успенскім храме. Прыемна ж, калі родныя пабачаць. Айцец Пётр з радасцю дазваляе. А сёлета каля старога храма будзе ўсталявана скульптурная выява Архістраціга Міхаіла. Яна ўжо адліта з бронзы, матэрыял і ўся работа каштавалі ажно 40.000 долараў. Грошы сабралі святары-рубельцы, якія служаць не толькі ў нашых Чашніках, Валожыне і Ушачах, але і ў замежных Разані, Белгарадзе і Санкт-Пецярбургу. Асабліва спрычыніўся да добрай справы сакратар Віцебскай епархіі Уладзімір Рэзановіч. Святары зрабілі складчыну на знак удзячнасці роднай вёсцы, дзе Гасподзь спадобіў іх паслужыць на ніве Божай.

У рубельцаў адметная мова. На разору яны кажуць *борона*, на насенне – *семанá*, на бульбяную кашу – *товпэня*. Айцец Пётр улічвае моўную сітуацыю і пропаведзі прамаўляе на рубельскім дыялекце, каб было больш зразумела. Ён ведае і шануе народныя песні, кажа, што на святарскіх бяседах айцы з Гараднай як зацягнуць «Расла верба каля грэблі» ці «Біла мяне маці бярозавым прутам», то хоць квіткі на канцэрт прадавай.

Каваным ключом айцец Пётр адчыняе мураваную браму з надпісам «1938», і мы заходзім у старую царкву. Двойчы Рубель быў знішчаны пажарам, у 1932-м і 1944-м, а яе агонь не крануў. Нават фартушкі на крыжах вакол храма не загарэліся. А ўжо адносна нядаўна ў царкоўны купал ударыў пярун. Маланка прайшла па трыццаціметровым ланцугу, на якім вісела панікадзіла, апаліла пад ім падлогу і сышла ў зямлю. Царква магла ўспыхнуць, як свечка, але зноў ацалела.

Пад лесвіцай я заўважаю стары звон з адбітай бакавінай. Аказваецца, у маі 1945 года званар рубельскай Свята-Міхайлаўскай царквы з такім імпэтам абвяшчаў пра перамогу над немцам-супастатам, што раскалоў звон. Царкоўная рада спачатку меркавала аддаць яго на пераплаўку, але потым вырашыла захаваць як своеасаблівы артэфакт. Як на мой розум, месца таму звону трэба вызначыць самае пачэснае, хай сабе і пры алтары.

Пра рубельскую шляхту

Яшчэ адна адметнасць Рубля – коні. Конскія запрэжкі снуюць па вуліцах не радзей, чым аўтамабілі. Цок-цок, цок-цок – цокаюць падковы па асфальце. Пад гэтую прызабытую музыку айцец Пётр, штохвілінна раздаючы направа і налева «добры дзень», пералічвае рубельскія «мікрараёны» – Вялікі Лес, Машлякі, Салабаі, Тураза, Заполле, Зарэчча, Прагон, Стрэхі, Калёды… У палове з іх жыла шляхта, у палове – мужыкі. І паміж імі была калісь варажнеча. Дзед святара, шляхцюк Цюхай-Ліпскі, быў першым, хто адважыўся ўзяць замуж мужычку. «Згадайце «Пінскую шляхту» Дуніна-Марцінкевіча, там сюжэт ну проста з рубельскага жыцця спісаны, – тлумачыць мой суразмоўца, – пісьменнік жа бываў у нас на Століншчыне, дзе і нагледзеўся на фанабэрыстых шляхцюкоў. А яны адрозніваліся ад мужыкоў толькі тым, што мужыкоў па рашэнні суда на голай лаве розгамі лупцавалі, а шляхцюкам дыванок падсцілалі».

Дзялюся з айцом Пятром сваім даўнім клопатам. Ужо шмат гадоў я шукаю звесткі пра святара Васіля Чыкіду, які на пачатку 1980 гадоў служыў у Зэльве, быў духоўнікам Ларысы Геніюш. «Айцец Васіль – яшчэ малады святар, але мае тыя ўласцівасці, што з-пад яго рук аднаўляюцца храмы і ўсё, да чаго ён дакранецца, а словы выклікаюць роздум у людзей і часта слёзы», – пісала паэтка ў лісце да свайго маладзейшага сябра Васіля Быкава. 10 красавіка 1983 года Васіль Чыкіда адпяваў рабу Божую Ларысу ў зэльвенскай царкве, а потым яго сляды згубіліся недзе на Палессі.

Айцец Пётр неяк дзіўна глядзіць на мяне і ўсміхаецца. Аказваецца, Васіль Чыкіда служыў у той самай Свята-Міхайлаўскай царкве, каля якой мы стаім! А пахаваны ён у Тураве, адкуль быў родам. Вось дык навіна! Ужо дзеля аднаго гэтага варта было ехаць у слаўны Рубель.

На развітанне рубельскі святар прызнаецца, што сябруе з «Народнай Воляй» з першага нумара. За што мясцовая ўлада пэўны час лічыла яго апазіцыянерам. «Мяне і цяпер, бывае, уладыка папракае: не перашкаджай уладам працаваць. А хіба я перашкаджаю? Калі людзям нешта набалела, то мяне часам просяць пагаварыць з уладай. Я не магу адмовіцца, хоць мая справа – царква. Дарэчы, Рубель, відаць, адзіная вёска, дзе аж чатыры канфесіі афіцыйна зарэгістраваны – праваслаўныя, баптысты, пяцідзясятнікі і адвентысты сёмага дня. А каталікі (іх у Рублі ўсяго некалькі) да нас у царкву ходзяць. І хрысцяцца, і прычашчаюцца ў мяне. Мы ўсе тут дружна жывём, талерантна, як нашы продкі ў Беларусі спрадвеку жылі», – падсумоўвае айцец Пётр.

Рубельскі дзіцячы садок.

Паклон настаўніку

Не пачуўшы ад святара адказу на галоўнае пытанне, я сустракаюся з народжаным у Рублі настаўнікам **Віктарам Вабішчэвічам**, які больш за трыццаць гадоў выкладае гісторыю ў Давыд-Гарадоцкай СШ №1. Паводле яго падлікаў, з Рубля паходзіць больш за 300 святароў, калі браць пад увагу ўсе часы. «У нас ніколі не перарывалася традыцыя веры ў Бога, – разважае Віктар, – і вера гэтая была сапраўдная. Маіх землякоў так жыццё вяло, хлопцы найчасцей ішлі ў святары пры камуністычнай уладзе. Звычайна яны служылі ў Сібіры, дзе панаваў ваяўнічы атэізм і такая прафесія была непапулярнай. Сёння рубельцы ў святары ідуць значна радзей. Трэба сказаць, што для нас, рубельцаў (як і ўвогуле для палешукоў), характэрны нейкі неўсвядомлены нацыяналізм. Не ў савецкім, а ў еўрапейскім разуменні гэтага слова. Мы разумеем – мы з Рубля, мы размаўляем на сваёй мове, мы добра ведаем свае карані і пра сваё «я» нідзе не забываем: ні ў Варшаве, ні ў Маскве, ні ў Кіеве, ні ва Уладзівастоку».

А яшчэ я заўважыў, што ў Рублі не любяць гаварыць пра рублі. У сэнсе – назву вёскі стараюцца не звязваць з грашыма. Рубельцам куды бліжэй той рубель, якім уціскаўся воз з сенам. Маўляў, мы тут спрадвеку каровак трымалі і сена касілі. А ўзімку ў нарыхтоўшчыкі дроў запісваліся – секлі-рубілі ельнікі, вось і ад дрывасецкага *руб-ель* магла атрымацца назва.

Прыслухоўваўся я да той народнай этымалогіі і думаў: хітруюць рубельцы. Асабліва з чужакамі, якія невядома чаго швэндаюцца па вёсцы і пра ўсё выпытваюць. Чужыя рублі лічаць, сваімі прыказкамі капеечнымі сыплючы. З такімі вуха трэба трымаць востра...

Пакідаючы Рубель, я міжволі стаў сведкам кранальнай сцэны. Перад рубельцам Віктарам Вабішчэвічам, які праводзіў мяне да аўто, раптам стаў на калені маладзён, што праходзіў міма. Выглядала тое трохі экзальтавана, але – шчыра. Укленчыў і сказаў: «Віктар Васільевіч, вы былі ў маім жыцці найлепшым настаўнікам, і я вам за гэта кланяюся!»

Ці часта вам даводзілася бачыць настаўнікаў, перад якімі вучні становяцца на калені проста на вуліцы?

Дай Божа, каб гэткую ж шчырую пашану заслужылі ад сваіх прыхаджан усе 240 рубельскіх святароў!

Міхась СКОБЛА.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

Марка да юбілею...

Міністэрства сувязі і інфарматызацыі выпускае ў абарачэнне паштовую марку «Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М.М.Аляксандрава. Жыццё варта таго, каб за яго змагацца». Гэтая марка адкрывае і новую серыю «Дасягненні беларускай медыцыны».

У выдавецкім цэнтры «Марка» РУП «Белпошта» кажуць, што такі выбар медустановы для старту серыі – невыпадковы. Па-першае, РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі – самая буйная даследчая медустанова краіны, тут штогод праходзяць дыягнастычныя даследаванні і атрымліваюць лячэнне больш за 11 тысяч пацыентаў, і ў гэтым годзе РНПЦ адзначае свой юбілей – 60-годдзе з дня ўтварэння. Па-другое, падкрэслівае начальнік выдавецкага цэнтра Ірына Шыпілава, *«спадзяёмся, што гэтая серыя будзе мець поспех, таму што тэма*

медыцыны папулярная ў філатэлістаў, маркі такой тэматыкі добра раскупляюцца». Як прыклад, Ірына Валер'еўна прыводзіць гісторыю маркі «Хірург Клумаў». Яна была выдадзена да 125-годдзя з дня нараджэння выдатнага хірурга тыражом больш за 70 тысяч, хутка разышлася і сёння ўжо лічыцца калекцыйнай.

На 2020 год запланаваны выпуск наступнай маркі з серыі «Дасягненні беларускай медыцыны». Якая ўстанова будзе на лагатыпе, пакуль не вядома. *«Будзем прыслухоўвацца да рэкамендацый Міністэрства аховы здароўя,* – кажа Ірына Шыпілава. – *Гэта можа быць і РНПЦ кардыялогіі, і РНПЦ транспланталогіі, і РНПЦ афтальмалогіі».*

Што тычыцца першай маркі, то старт продажу будзе дадзены 7 чэрвеня ў сталічнай краме «Філатэлія», там жа на працягу дня будзе праводзіцца спецыяльнае гашэнне на канверце «Першы дзень». Таксама 7 чэрвеня прэзентацыя маркі адбудзецца і ў самім РПНЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі. Чакаецца, што ўдзел у мерапрыемстве возьме міністр аховы здароўя Валерый Малашка.

Дарэчы, тыраж першай маркі з серыі «Дасягненні беларускай медыцыны» – 40 тысяч.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

БЫВАЕТ...

Азарт подвел под уголовную статью

33-летний мужчина из г.п.Радошковичи давно увлекался интернет-лотереей. Очевидно, надеялся, что однажды крупно повезет и он основательно разбогатеет. А тут на Центральной площади Молодечно он нашел банковскую карту. Стал проверять ее баланс через мобильное приложение электронной лотереи. Выяснил, что карточка отнюдь не пустая, и перевел с нее на свой игровой аккаунт 80 рублей. Наверное, решил, что фортуна ему наконец улыбнулась.

Правда, оказалось, что не улыбка то была у окаянной, а гримаса. Вскоре после того, как на найденной карте осталось всего три рубля, а любитель интернет-лотерей сунул ее в карман и пошел по своим делам, в Молодечненский РУВД обратилась взволнованная молодая женщина. Сообщила, что потеряла банковскую карту во время прогулки с двухлетним сынишкой, а кто-то уже ею воспользовался: снял упомянутую выше сумму.

Молодечненская милиция вычислила этого гражданина. В отношении него возбудили уголовное дело по части 2 статьи 212 УК Республики Беларусь «Хищение путем использования компьютерной техники». Максимальное наказание – до пяти лет лишения свободы.

Лариса НАСАНОВИЧ.

СЛЫШАЛИ?

У Венесуэлы конфисковали тонны золота за долги

Немецкий банк Deutsche Bank конфисковал у Венесуэлы 20 тонн золота. Об этом сообщает Bloomberg со ссылкой на знакомые с ситуацией источники.

В 2016 году Венесуэла получила в банке кредит наличными в размере 750 миллионов долларов, 20 тонн золота были переданы в финансовую организацию в качестве залога. Срок выплаты кредита должен был истечь в 2021 году, однако Каракас не выполнил условия договора и пропустил процентные платежи. Из-за этого Deutsche Bank принял решение конфисковать золото и погасить обязательства досрочно.

Представители банка отказались комментировать ситуацию.

По данным издания, представители оппозиции Венесуэлы ведут переговоры с Deutsche Bank и просят выплатить им 120 миллионов долларов. Политики считают, что эта сумма покрывает разницу в цене золота, которая увеличилась с момента его приобретения. Оппозиция хочет получить эти деньги на отдельный счет, к которому действующий президент страны **Николас Мадуро** не будет иметь доступа

Как известно, ситуация в Венесуэле обострилась 23 января, когда лидер оппозиции **Хуан Гуайдо** на фоне массовых акций протеста объявил себя временным президентом. Его легитимность признали США, ряд стран Латинской Америки и Европы. Россия поддержала Николаса Мадуро.

II ЕВРОПЕЙСКИЕ ИГРЫ

Гостям предложат альтернативный отдых

Минский городской комитет природных ресурсов и охраны окружающей среды к Европейским играм, которые пройдут в столице с 21 по 30 июня, разработал экологический путеводитель по столице.

В брошюре содержатся сведения о природоохранных территориях города, экологических тропах, способах добраться до этих мест, сообщает minsknews.by.

Таким образом гостям и участникам соревнований решили предложить альтернативный вариант досуга в столице.

Без Алины…

Определился состав сборной Беларуси по легкой атлетике на Европейские игры-2019.

На соревнованиях выступят: Эльвира Герман, Анастасия Мирончик-Иванова, Татьяна Холодович, Максим Недосеков, Кристина Тимановская, Виталий Парахонько, Станислав Дорогокупец, Руслана Рашкован, Алексей Лазарев, Марина Михан, Юлия Костючкова, Марина Арзамасова, Ян Слома, Виолетта Скворцова, Игорь Зубко, Александр Василевский, Илья Карнаухов, Андрей Скобейко, Кристина Мулярчик, Максим Граборенко, Дарья Борисевич.

Отметим, что в списке отсутствует известная белорусская барьеристка Алина Талай.

Соревнования по легкой атлетике пройдут на минском стадионе «Динамо» с 21 по 28 июня.

Уникальные экспонаты

С 21 июня по 14 июля в Минске смогут увидеть крупнейшую частную коллекцию олимпийских наград и медалей.

Это частная коллекция российского бизнесмена Владимира Потанина, который приедет в Беларусь специально к Европейским играм. Широкой публике выставка будет представлена впервые.

В Минск приедет наиболее интересная с исторической точки зрения часть коллекции. На выставке будут представлены награды Олимпийских игр первой половины XX века, включая первую Олимпиаду современности 1896 года в Афинах и XV Олимпийские игры в Хельсинки 1952 года, в которых впервые приняла участие сборная СССР.

Аукционная стоимость наградных медалей – от 2 тысяч до 250 тысяч долларов.

Зарубежным болельщикам игры не особо интересны

На соревнования продано около 130 тысяч билетов. Из общего числа болельщиков, которые намерены посетить соревнования, гости из-за рубежа составляют всего 10--15 процентов. Из них наиболее активные покупатели – россияне, но, как отметили в дирекции, ожидаются гости из Ближнего Востока, Азии, Северной Америки, Африки и Австралии.

Отрепетируют

Генеральная репетиция церемонии открытия Европейских игр на стадионе «Динамо» в Минске пройдет 19 июня.

Сейчас идет монтаж оборудования, сводные репетиции начнутся 15 июня, а 19-го – генеральная, в которой будут задействованы 3 тысячи волонтеров.

УРАЖАННІ

Украіна ўшаноўвае Васіля Быкава

Няма прарока ў сваёй Айчыне! Не раз узгадалася мне гэтая біблейская мудрасць у час нядаўняга наведвання Міжнароднага кніжнага кірмашу «Книжковий Арсенал» у Кіеве. Пакуль мы, беларусы, думаем, як ушанаваць вядомага ва ўсім свеце класіка найноўшай беларускай літаратуры Васіля Быкава, украінскія выдаўцы годна сустракаюць яго 95-годдзе. Знакамітае кіеўскае выдавецтва «Знання» (выдае падручнікі, украінскую мастацкую літаратуру, сусветную літаратурную класіку ў перакладзе на ўкраінскую мову і іншае) на кніжным кірмашы прэзентавала адразу тры кнігі Васіля Быкава. У выдавецкай серыі «Класна література» ўбачылі свет «Знак біди» (пераклад Дмытра Піліпчука) і «Альпійська балада» (у перакладзе Галіны Вігурскай), у найбольш «важкай» серыі «Голоси Європи» – «Мертвим не болить» (пераклала Таццяна Кабржыцкая). У анатацыях да кніг, звернутых да сучаснага чытача, слушна сказана: «Быкаў Васіль Уладзіміравіч – адзін з найвядомейшых празаікаў Еўропы… Творы Быкава – гэта суровая салдацкая памяць пра вайну, паводзіны людзей, якія трапляюць у крытычныя сітуацыі выбару. Аповед пісьменніка абапіраецца на дасканалае веданне псіхалогіі, абсалютную адсутнасць любога надрыву, перабольшання, агрэсіўнасці ці жаласнай сентыментальнасці. Яго творы прымушаюць задумацца над сэнсам жыцця, маральнымі пастулатамі, абуджаюць у нашых душах чалавечнасць».

У межах «Книжкового Арсеналу» прайшлі некалькі знакавых акцый, прымеркаваных да юбілею Васіля Быкава і да выхаду яго кніг. У прыватнасці, у зале «Exlibris» адбылася прэзентацыя першага поўнага выдання на ўкраінскай мове рамана

«Мёртвым не баліць» (раман – так украінцы даволі слушна вызначылі жанравую адметнасць гэтага твора). Твор гэты, як вядома, калісьці з вялікімі цяжкасцямі ўбачыў свет: пасля з'яўлення яго ў арыгінале («Маладосць», 1965, №№7,8) і ў перакладзе на рускую мову («Новый мир», 1966, №№1,2) ён не мог быць надрукаваны ў СССР звыш 20 гадоў. Ды і калі з'явіўся, то з цэнзурнымі пропускамі, скажэннямі. У тым выглядзе ў перакладзе Таццяны Кабржыцкай твор выйшаў (таксама з немалымі цяжкасцямі) і ва Украіне – спачатку ў часопісе «Вітчизна», а ў 1990 г. – асобнай кнігай у выдавецтве «Дніпро». Выданне тое, нягледзячы ні на што, парадавала В.Быкава, пра што сведчаць яго словы ўдзячнасці перакладчыцы, зафіксаваныя ў дакументальнай кнізе «Доўгая дарога дадому». Цяпер жа, пасля выдання ў 2014 г. нястомным Сяргеем Шапранам варыянта твора ў тым выглядзе, у якім яго хацеў бачыць сам аўтар (узноўлены дзве сотні купюр!), і ва ўкраінцаў з'явілася патрэба прачытаць «Мёртвым не баліць» без купюр. У чым і дапамагла ім тая самая перакладчыца па просьбе «Знання»...

У прэзентацыі, якая выклікала вялікую цікавасць наведнікаў кніжнага кірмашу, бралі ўдзел апрача Т.Кабржыцкай і аўтара гэтага допісу вядомыя ўкраінскія пісьменнікі – Герой Украіны Дмытро Паўлычка, доктар філалагічных навук, загадчык кафедры ўкраінскай літаратуры Кіева-Магілянскай акадэміі Уладзімір Панчанка, дырэктар выдавецтва «Ярославів Вал» Міхайла Слабашпіцкі (ён вёў прэзентацыю), а таксама галоўны рэдактар «Знання», ініцыятар і арганізатар многіх быкаўскіх выданняў Уладзімір Разумны. Паколькі амаль усе ўдзельнікі прэзентацыі не толькі добра знаёмы з творчасцю В.Быкава, але і не раз сустракаліся з ім, гутарка пра агульначалавечую сутнасць кнігі «Мёртвым не баліць» пашырылася да жывых успамінаў пра Васіля Уладзіміравіча, яго наватарскую і несмяротную творчасць, неабходнасць увекавечання яго імя як у Беларусі, так і ў іншых краінах, пра беларуска-ўкраінскія літаратурныя сувязі наогул і іншае.

Пра В.Быкава, яго ўкраінскія выданні і творчасць увогуле вялася размова і ў вялікай, на цэлую гадзіну, радыёпраграме пісьменніцы Лесі Варонінай са «Студыі прамога эфіру» (ёсць і такая студыя, такая радыёпраграма на «Книжковому Арсеналі»). І беларусам, і Д.Паўлычку (ён таксама згадзіўся ўзяць удзел у перадачы) радыёслухачы ў час размовы даволі актыўна задавалі пытанні, на якія часам няпроста было адказаць. Але – адказвалі. І ўсе былі задаволены.

Мне і Т.Кабржыцкай падобныя пытанні задавалі і студэнты-беларусісты падчас сустрэчы, арганізаванай дацэнтам БДУ, а цяпер выкладчыцай беларускай мовы Інстытута філалогіі Нацыянальнага ўніверсітэта імя Тараса Шаўчэнкі Ірынай Караткевіч. Творчасць В.Быкава студэнтам вядомая яшчэ са школы («Альпійская балада» ўключана ў школьную праграму), ва ўніверсітэце яны дасканала вывучаюць усю яго прозу.

Увогуле, дзе б мы ні былі, з кім бы ні гаварылі, адно ўпамінанне прозвішча В.Быкава выклікала зацікаўленую размову. І гэта не дзіўна, асабліва сёлета, у год, калі мы адзначаем не толькі 95-гадовы юбілей пісьменніка, але і 75-годдзе вызвалення Беларусі і Украіны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Той Украіны, якую і ён геpаічна вызваляў, дзе пры вызваленні – на Кіраваградчыне – быў паранены ды толькі цудам і намаганнямі простай украінкі застаўся жыць. Дзе канчаткова зразумеў: толькі мёртвым не баліць. А жывым павінна балець! Калі не цела, то душа. І за мінулае, і за сённяшняе.

Вячаслаў РАГОЙША,
прафесар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

ДУХОЎНЫ СКАРБ

50 фактаў пра бел-чырвона-белы сцяг

(Заканчэнне. Пачатак у №№40, 41, 42, 43.)

45. 4 кастрычніка 1991 года. Была сфарміравана адмысловая камісія пры Прэзідыуме Вярхоўнага Савета для распрацоўкі і зацвярджэння дзяржаўнай сімволікі, атрыбутыкі і адпаведных дакументаў да іх. У яе ўваходзіла больш за 20 чалавек: вядомыя гісторыкі, мастакі, дызайнеры, мастацтвазнаўцы. Узначаліў камісію дэпутат **Алег Трусаў**.

У мастацкую групу ўвайшлі **Яўген Кулік, Мікола Купава, Лявон Бартлаў, Леў Талбузін і Уладзімір Крукоўскі**. Праца працягвалася амаль тры месяцы. У рабоце над эталонамі маторам усёй акцыі быў мастак Яўген Кулік. Над гербам найбольш давялося працаваць Куліку і Крукоўскаму. Талбузін займаўся навершам сцяга, а потым, калі былі гатовы графічны і каляровы эталоны, пачаў ляпіць рэльеф (аб'ёмны эталон). Купава рабіў узоры дзяржаўных пячатак, Крукоўскаму давялося яшчэ зрабіць новы нагрудны знак дэпутата.

48. 20 ліпеня 1994 года. Пад бел-чырвона-белым сцягам адбылася інаўгурацыя першага прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі.

46. 1993 год. Выйшла кніга **Вінцука Вячоркі** з ілюстрацыямі **Пятра Драчова** для дашкольнага і малодшага школьнага ўзросту «Пра герб і сцяг». Кніга разышлася накладам больш за сто тысяч. З таго часу не перавыдавалася.

Вокладка кнігі «Пра герб і сцяг», 1993 год.

47. 27 ліпеня 1994 года. Адзначаецца Дзень незалежнасці Рэспублікі Беларусь. Піша **Юрый Малярэўскі**:

«Дзень незалежнасці 27 ліпеня 1994 года быў адметны ад папярэдніх тым, што адчувалася сапраўднае свята. У кожнага яно было сваё, але было і нешта агульнае, што ў той дзень яднала ўсіх. Таму ў святочных калонах ішлі такія розныя і да болю знаёмыя людзі, якія адчувалі сябе грамадзянамі адной дзяржавы. Паглядзіце на здымкі: тры бабулі, пагодкі Кастрычніка 17-га, святое духавенства, якое, як і належыць, было ў той дзень поруч са сваімі вернікамі (хоць і не зусім поруч, але ж непадалёку), шчаслівы Зянон Пазьняк, разважлівы, задуменны Васіль Быкаў, Рыгор Барадулін… Эх, як бы хацелася, каб тое хлапчанё, што ўмасцілася на бацькавым карку з бел-чырвона-белым сцяжком, за які яшчэ не вельмі даўно нам давалі (і зараз зноўку даюць) паспытаць «гумы з чаромхай», пачувала сябе беларусам, годным чалавекам ды сапраўдным патрыётам сваёй Бацькаўшчыны! Каб і праз сто, і праз дзвесце гадоў, і праз цэлую вечнасць нашчадкі годна адзначалі светлае свята – Дзень незалежнасці (але не ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў!), прамаўляючы вечныя словы: «Жыве Беларусь!».

Дзень незалежнасці Рэспублікі Беларусь. Фота Юрыя Малярэўскага. 1994 год.

49. 31 мая 2013 года. Выйшла музычная складанка «Сімвалы веры і свабоды», якая прысвечана бел-чырвона-беламу сцягу і гербу «Пагоня».

Вокладка складанкі «Сімвалы веры і свабоды». 2013 год.

50. Кастрычнік 2013 года. Алег Трусаў і Аляўціна Вячорка перадалі ў рэдакцыю «Арт Сядзібы» арыгіналы негатываў, першыя фотаздымкі і дакументы, з якіх у 1991 годзе друкавалася і тыражавалася дзяржаўная сімволіка Рэспублікі Беларусь, а таксама першыя акты аб прыняцці сцяга і герба.

Фотаздымкі макетаў, з якіх друкавалася дзяржаўная сімволіка, 1991 год.

ЗВАНОК У РЭДАКЦЫЮ

Калі наступіць канец свету…

Сустрэўся з даўнішнім знаёмым. Ён кажа: «Чуў пра візіт Папы Францішка ў Румынію? Ён там гаварыў пра канец света…»

Паколькі я апошнім часам працую ў двух месцах і няма часу цікавіцца навінамі, то скажыце, калі ласка: што, Папа Францішак сапраўды гаварыў пра канец свету?

Іван ГАЎРЫЛЬЧЫК.

Мінск.

Ваш знаёмы, спадар Гаўрыльчык, мабыць, меў на ўвазе сустрэчу Папы Францішка з моладдзю і сем'ямі ў румынскім горадзе Ясы. Ён там працытаваў прароцтва аднаго святога пустэльніка, які на такое пытанне некалі адказаў: «Калі зарастуць сцяжынкі паміж суседзямі». Сэнс разваг Папы на гэты конт наступны: канец свету наступіць тады, «*калі больш не будзе хрысціянскай любові і разумення паміж братамі, сваякамі, хрысціянамі і народамі! Калі людзі перастануць любіць адзін аднаго, тады наступіць канец свету, бо без любові і без Бога ніводны чалавек не можа жыць на зямлі*».

ФІНАЛ

«Крумкачы» збанкрутавалі

Эканамічны суд Мінска распачаў судовую вытворчасць аб банкруцтве ААТ «Футбольны клуб «Крумкачы».

Нагадаем, што ў 2018 годзе клуб з-за грашовых запазычанасцяў не атрымаў ліцэнзію і пакінуў вышэйшую лігу. Даўгі «Крумкачоў» тады ацэньваліся прыкладна ў 400 тысяч долараў.

Зараз у вызначэнні Эканамічнага суда Мінска гаворыцца, што даўгі клуба перавышаюць 353,5 тысячы рублёў. Пры гэтым у кампаніі ў актывах ёсць толькі маёмасць на суму 8,4 тысячы рублёў і «дэбіторка» на 63,4 тысячы рублёў, адзначае officelife.media.

Судовае разбіральніцтва прызначана на 5 верасня.

Віктар ШПАК.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Чым займаецца першы дэпартаваны з Беларусі расіянін?

«Народная Воля» пацікавілася, як зараз жыве першы грамадзянін Расіі, які быў аб'яўлены ў Беларусі персонай нон-грата.

Палітолаг Андрэй Суздальцаў нарадзіўся ў Расіі, але ажаніўся з беларускай і пэўны час працаваў у Беларусі. Нярэдка крытыкаваў у сваіх выступленнях беларускія ўлады.

У сакавіку 2006 года ён быў пазбаўлены віду на жыхарства і дэпартаваны ў Расію. У рашэнні аб дэпартацыі быў указаны той факт, што Суздальцаў *«прадстаўляе пагрозу нацыянальнай бяспецы Рэспублікі Беларусь»*.

– Зараз у Маскве я выкладаю ў Вышэйшай школе эканомікі, – кажа **Андрэй Суздальцаў**. – У свой час мяне дэпартавалі на 5 гадоў, таму, у прынцыпе, ужо даўно магу наведвацца ў Беларусь. Але ў той жа час разумею, што беларускія ўлады маюць на мяне зуб, ды і я на іх вельмі пакрыўджаны. Хаця ў мяне і жонка беларуска, і дзеці беларусы, якія, да слова, добра ведаюць родную мову.

Калі мяне выганялі з краіны, гэта быў здзек і зняважа. Так, я актыўна каментаваў нейкія палітычныя і эканамічныя моманты, але і ўявіць не мог, што ў межах Саюзнай дзяржавы магчыма, што цябе могуць аб'явіць персонай нон-грата. Аказалася, што гэта не толькі магчыма, але я адкрыў наогул цэлы канвеер дэпартацыі расіян – такіх ужо больш за сто. І, наколькі мне вядома, гэта ў асноўным звязана з бізнесам.

– З Мінскам падтрымліваеце сувязі?

– Безумоўна, там жа шмат родных па жончынай лініі. Яны не забыліся пра мяне, а я збіраюся вярнуцца ў Мінск.

– Вы сур'ёзна?

– Абавязкова вярнуся, і гэта без ілюзій. Калі? Напэўна, не пры гэтай уладзе.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ПЕРЕД СОБЫТИЕМ

Посол Фиона Гибб надеется, что Британский фестиваль в Минске обойдется без пластика

Посол Великобритании Фиона Гибб призналась, что не знает покоя в последние дни: она волнуется о белорусской погоде. Через две недели в Верхнем городе Минска будет проходить Большой британский фестиваль. На два дня – 22 июня около Дворца спорта и 23 июня на площади Свободы и улицах Верхнего города – все окрасится в цвета британского флага. В прошлом году этот фестиваль посетили 50 тысяч человек. А сейчас он совпадает с Европейскими играми, значит, гостей ожидается еще больше, ведь только спортсменов и членов их семей из ее страны в Минске будет несколько сотен человек. А вдруг дождь? Обидно.

Фестиваль откроет шествие волынщиков Королевского Ирландского полка. Красивое это зрелище. Они зададут публике настроение, и люди, планируется, разойдутся по своим интересам по разным зонам: спортивной, образовательной, музыкальной, литературной, художественной. На «автосалоне» презентуют новые модели Bently и Land Rover и развернут экспозицию ретроавтомобилей, где эксклюзивные модели авто, собранные когда-то вручную, надо полагать, поразят воображение фанатов.

Наверное, самые длинные очереди будут у фуд-корта, там, как всегда, нам предложат блюда британской кухни. Уже около десятка минских ресторанов подтвердили, что корпят над рецептами, чтобы участвовать в фестивале. Само собой, не обойдется без любимых всеми британцами пива с сидром. Хотя на этот раз «питья» на празднике предложат в меньшем количестве – Европейские спортивные игры обязывают к аккуратному поведению с алкоголем.

Особенностью нынешнего Большого британского фестиваля, подчеркнула госпожа Фиона Гибб, станет тема экологии. Посольство прикладывает максимум усилий, чтобы на празднике было меньше пластика: одноразовых стаканчиков не будет! Ну, или почти не будет… Зато везде установят контейнеры для раздельного сбора мусора. И открою маленький секрет: эти ящики будут говорящими. Как это устроено на практике, проверьте сами, у меня лично воображения не хватает.

Виктория ДРОЗД.

УСПАМІНЫ

Валянцін МАСЛАЎ: «Зараз нікому нічога не патрэбна – толькі грошы»

Яго доўгае жыццё змясціла шмат чаго. Было і цяжкае пасляваеннае дзяцінства, і выйграная ў футбол двухпакаёвая кватэра, і праца ў ваеннай медыцыне, і паездка з Ігарам Лучанком у Ялту… Сёння даўнішні чытач «Народнай Волі» распавядае пра свой лёс…

– Гадоў мне ўжо многа, праўда, калі канкрэтна я нарадзіўся, ведаць не ведаю, – *прызнаецца Валянцін Аляксандравіч.* – Мая малая радзіма – вёска Крынічная Града ў Гомельскай вобласці – на мяжы Петрыкаўскага раёна. Вёску ў 1941-м спалілі фашысты, разам з хатамі згарэлі ўсе дакументы. Аднавілі мне іх толькі ў 1947-м – у Петрыкаве. Помню, як выклікалі на камісію ў райсабес, дзе вызначалі мой узрост на вока. Сабралася спецыяльная камісія. Я кажу: «Мама гаварыла, што я ў 1936-м нарадзіўся…» Старшыня камісіі строга паглядзеў на мяне і цыкнуў: «Маўчы, разбяромся!» Потым перавёў погляд на каляндар і загадаў сакратару камісіі: «Так, на календары 25 мая. Запісвайце: Валянцін Маслаў нарадзіўся 25 мая 1938 года…» Так мне прызначылі дзень нараджэння.

– Вайну помніце?

– Немцы былі ў нашай вёсцы ўжо праз некалькі дзён пасля пачатку вайны. Помню, як аднойчы ўсіх жыхароў Крынічнай Грады, а жыло там, можа, чалавек 70–80, павыганялі з хат. Стаялі мы ўсе на вясковым лузе, помню, як мама трымала мяне за руку, і мы глядзелі, як нашы хаты фашысты абкладаюць саломай і падпальваюць… Згарэла ўсё дашчэнту. І зараз вёскі Крынічная Града не існуе.

Пасля таго як вёску спалілі, немцы вырашалі, што рабіць з намі далей. Паводле аповедаў маёй мамы, людзей уратавала толькі тое, што ўсе яны былі вернікамі – баптыстамі. Немцы паважалі гэтую веру. І калі нямецкія афіцэры даведаліся, што вёска веруючая, то загадалі эвакуіраваць усіх у Петрыкаў. Не ведаю, які лёс нас чакаў бы, калі б людзі аказаліся бязбожнікамі… Думаю, што незайздросны.

У Петрыкаве мы сям'ёй жылі на кватэры ў нейкай гаспадыні. Помню, як у гэтай хаце немцы святкавалі Новы, 1942-і, год. Мой малодшы брат у той час захварэў на коклюш. Немцы, убачыўшы гэта, выгналі з хаты маму разам з ім. А я застаўся – на печцы за занавескай. Ці баяўся? Напэўна, што не. Прытаіўся там ды сядзеў. Фашысты ўсё-такі ўбачылі мяне, але выганяць не сталі – пачаставалі доўгай цукеркай і селі спакойна святкаваць…

З Петрыкава нас пазней эвакуіравалі – на гэты раз у Жыткавіцкі раён, у вёску Бялёва. Гэта быў партызанскі край. Помню, як гаспадар дома зрабіў у хляве падкоп, у які складалі правізію для партызан, і, калі кароў выводзілі ў поле, партызаны забіралі пакінутыя там прадукты.

Праз некаторы час бацька, які быў камісаваны з фронту пасля ранення, перавёз сям'ю на чыгуначную станцыю Муляраўка. Гэта быў канец вайны – немцы адступалі з Беларусі. На гэтай станцыі спыняліся саставы з палоннымі фашыстамі. У мяне дагэтуль стаіць такая карцінка перад вачыма: падчас прыпынку чыгуначнага састава адзін з палонных працягнуў руку з вагона ў надзеі, што яму пакладуць туды што-небудзь з ежы. Аднак замест гэтага ён атрымаў моцны ўдар прыкладам па руцэ. Да крыві…

– Як склаўся лёс вашай сям'і пасля вайны?

– Цяжкі час быў, як зараз кажуць, пасляваеннае ліхалецце. Есці не было чаго. Помню, як чакалі надыходу вясны, – рвалі крапіву, калі пашчасціць, то шчаўе, варылі суп. Помню, як перакопваў бульбянішча – шукаў хоць нейкі клубень. Выратоўвала толькі тое, што мама ездзіла ў заходнюю Украіну, там мяняла нейкія рэчы на ежу.

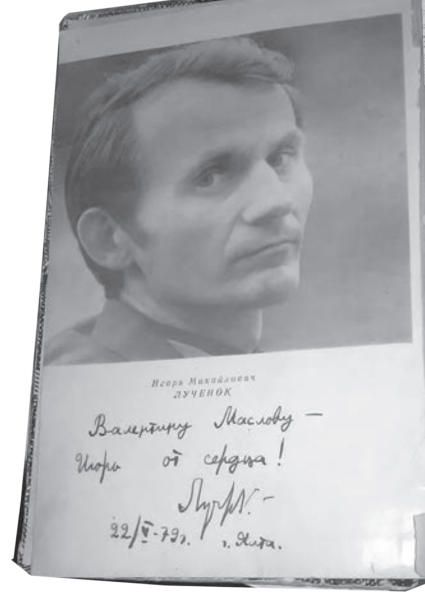
Пасля вайны бацька паставіў дом у Петрыкаве, у ім была земляная падлога, вокны нечым завешаны. Пасярод хаты стаяў чыгун – у ім гарачая вада. Спалі на драўляных нарах. Туды накідвалі салому, каб мякчэй было, і засцілалі коўдрай. Вось такое дзяцінства было…

У першы клас я пайшоў у адзінаццацігадовым узросце. Была ў Петрыкаве беларускамоўная школа, туды мяне бацькі і адправілі. Калі я вам раскажу пра бытавыя ўмовы петрыкаўскіх вучняў таго часу, то вы, можа, і не паверыце… Гэта ў цяперашніх шкаляроў усё ёсць, а ў нас… У кожнага вучня быў адзін сшытак для ўсіх прадметаў. Настаўніца Роза Барысаўна казала нам: два аркушы – на беларускую мову, два – на арыфметыку, адзін – на батаніку… Пісалі пер'ямі, чарніла не было, выкарыстоўвалі для гэтых мэт бурак. Класную дошку вырабілі самастойна. Узялі ліст фанеры і на сударамонтным заводзе выпрасілі бляшанку чорнай фарбы.

Таксама самастойна выраблялі інвентар для ўрокаў фізкультуры – саломай набівалі мячы, уладкавалі валейбольную пляцоўку. У школе я вельмі палюбіў гульнявыя віды спорту – валейбол, футбол, баскетбол… Гэта дапамагло мне ў арміі – я служыў у войсках сувязі ў Бабруйску. Быў у зборнай гарнізона па футболе варатаром. На трэці год службы мы выйгралі спаборніцтвы сярод вайсковых часцей. Мяне там прыкмецілі. Некаторы час я яшчэ гуляў у футбол – напрыклад, на першынство БССР за мазырскі «Аўтамабіліст», але прафесійная кар'ера спартсмена ў мяне не склалася.

– А як вы прыйшлі ў медыцыну?

– Марыў паступіць у Мінскі медінстытут, але атрымаў «трояк» на экзамене па нямецкай мове. Паехаў у Мазыр, там паступіў на фельчарска-акушэрскае аддзяленне мясцовага медвучылішча. Нямецкую там здаваць не трэба было, таму паступіў без праблем. Пасля заканчэння вучылішча працаваў фельчарам у вёсцы Маісевічы – праз раку ад Петрыкава. Год я там адпрацаваў, што толькі не даводзілася рабіць – нават хірургічныя аперацыі. Спраўляўся…

Таксама працягваў гуляць у футбол. Помню, было першынство таварыства «Воднік» сярод гарадоў, якія стаяць на рэках, – Пінск, Мазыр, Петрыкаў, Віцебск… Я выступаў за зборную Петрыкава. Сем дзён гулялі, выйгралі. На банкет сабралася ўсё начальства – і спартыўнае, і партыйнае. Пілі да трох ночы разам з начальнікамі. І потым сакратар райкама Ляхаў, які гуляў з усімі на роўных, палагоднеўшы ад алкаголю, запытаўся: «Ну што, хлопцы, у каго якія праблемы, вырашым любую!..» Капітан нашай каманды вазьмі ды скажы: вось наш варатар Маслаў, малады фельчар, толькі ажаніўся, жыве на прыватнай кватэры, няма ў сям'і свайго кута… Назаўтра мне ўручылі ключы ад двухпакаёвай кватэры! Не ведаю, як зараз, але за савецкім часам чыноўнікі слова трымалі.

– Цывільную медыцыну вы з часам змянілі на медыцыну ваенную…

– Праз ваенкамат запрасілі ў ракетны полк недалёка ад Петрыкава. Я працаваў начальнікам аддзела палка. Праслужыў там чатыры гады. Быў прапаршчыкам, а потым перавёўся медыкам у чыгуначныя войскі ў Мінск. У 1989-м я пайшоў на ваенную пенсію, але, зразумела, не на «заслужаны адпачынак» – да 2004 года працаваў у аддзеле забеспячэння 5-й Клінічнай бальніцы Мінска.

Дарэчы, падчас службы ў войску здарылася адна з самых запамінальных сустрэч у маім жыцці – з кампазітарам Ігарам Лучанком.

У савецкі час была традыцыя запрашаць вядомых артыстаў на святкаванне Дня Савецкай Арміі. 22 лютага 1979 года да нас прыехаў Ігар Лучанок. Даў канцэрт. На банкеце разгаварыліся, і Ігар сказаў: «Ведаеш, я і на БАМе быў, і на Паўночным флоце, і за мяжой, а ў Крыме – у Ялце – ні разу…»

Я толькі ўдакладніў, калі ў Лучанка адпачынак. Ён выпадаў на май. А ў мяне былі сувязі і магчымасці, карацей, я мог дастаць пуцёўку… Разам з Лучанком мы і паехалі ў санаторый «Днепр», які адносіўся да Чацвёртага галоўнага ўпраўлення Узброеных сіл. Толькі Лучанок паставіў умову: нікому не казаць, што ён адпачывае ў санаторыі. Ігару трэба было падлячыць лёгкія, ён не хацеў публічнасці, казаў: «Адпачываючыя даведаюцца – замардуюць просьбамі пра выступленне…»

У санаторыі мы сустракаліся, як шпіёны: за Лучанком прыязджала машына, ён ехаў на лячэнне, а я, атрымаўшы ад кампазітара пакет, ішоў на пошту, адпраўляў ноты ў Маскву. Тады Лучанок пісаў музыку для нейкага фільма.

З Ялты я з'язджаў 22 мая цягніком, Лучанок – самалётам. А ў мяне ж дзень народзінаў праз тры дні. І Ігар перажываў, што не мае чаго падарыць. Падарыў сваю кнігу «Памяць сэрца» з нотамі да песень. Падпісаў яе і ўручыў мне. Дагэтуль захоўваю.

Потым жыццё нас раскідала – бачыліся мы нячаста, у апошнія гады ўвогуле згубіліся. Апошні раз я бачыў Ігара ў Доме афіцэраў, адкуль яго праводзілі ў апошні шлях…

– Валянцін Аляксандравіч, вы пражылі доўгае цікавае жыццё. Даруйце, можа, пытанне падасца вам банальным, але… На вашу думку, калі жылося лепш – тады, за савецкім часам, ці сёння ў незалежнай Беларусі?

– Ведаеце, пенсія ў мяне па беларускіх мерках прыстойная – каля 600 рублёў… Але я ведаю, што зараз творыцца вельмі шмат несправядлівасці. Чытаю «Народную Волю», аналізую, бачу…

Людзі зараз іншыя сталі – больш матэрыяльныя, ці як гэта правільна выказаць?.. Грошы ў людзей на першым месцы.

Дзеці сталі іншыя. Спартыўныя пляцоўкі ў дварах пустуюць, многія зараслі, занялі… Такое адчуванне, што зараз нікому нічога не патрэбна – толькі грошы.

Думаеце, я памыляюся?

Гутарыў Віталь ГАРБУЗАЎ.

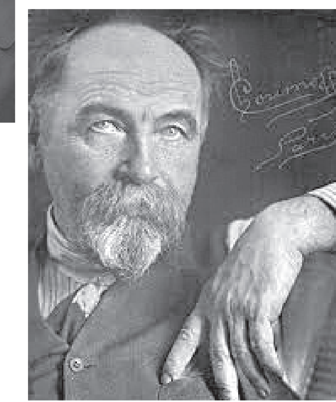
АРТ-ЖИЗНЬ

Друг Родена, фотограф из Гродно

Эта выставка в музее Музыкальной и театральной культуры – посольский шлейф, который все еще тянется за генеральным директором Купаловского театра Павлом Латушко. Во время работы во Франции дипломат высокого ранга (а в душе – настоящий культуртрегер) смог добыть из парижского архива уникальные фотографии, которые делал в начале XX века наш земляк Петр Шумов. И какие это фотографии!.. Портреты передовых людей Европы, мыслителей, писателей, артистов, политиков. Чтобы заказать фотографическое изображение, как говорили тогда, они – Шагал, Маяковский, Цветаева, Эйнштейн, Керенский, Куприн, Бакст, Бунин, Стравинский, Прокофьев, Шаляпин – обращались именно к нашему мастеру из Гродно.

…Он эмигрировал в Париж задолго до большевистской революции, хотя, по правде говоря, приближал ее, как мог, и мыслями, и делами. В 1885 году Петр Шумов, дворянин, создал в родном городе первый социал-демократический кружок и быстро попал под надзор полиции. Дальше – больше: митинги, маевки, листовки. В результате Шумов четыре раза сидел в гродненской тюрьме, а вскоре ему уже грозила ссылка в Сибирь. От каторги Шумов с женой бежал в 1905 году в Париж.

И там у молодого революционера неожиданно началась совсем другая жизнь, новая судьба – выходец из белорусских земель стал знаменитым французским фотографом, искра таланта полыхнула пламенем. Он даже открыл свой салон на Монпарнасе. Вокруг – богема, интеллектуалы. Его земляк Лев Бакст ввел Шумова в артистическую среду Парижа. Танцовщица Айседора Дункан замирала перед его камерой. Затем подтянулись политики – премьер-министр Франции Жорж Клемансо просил поработать над своим изображением. Советские дипломаты из посольства тоже навещали фотографа. А великий Роден пригласил Петра Шумова к сотрудничеству: под его талантливым объективом благородный мрамор скульптора начинал жить второй жизнью. В конце концов он даже стал личным фотографом Родена, снял его свадьбу, имел весьма приличные заработки и о марксизме уже не вспоминал. Потому что бытие определяет сознание.

И вот парижские снимки выставлены в Минске: из 250, хранящихся в парижском архиве «Roger-Violet», их в Беларуси только 33. «Переговоры с архивом были очень трудными», – поделился воспоминаниями Латушко. Кстати, постоянное «место жительства» фотографий теперь – Гродненский государственный историко-археологический музей, в Минск фотокарточки приехали лишь на время. В своем вступительном слове на открытии выставки Павел Латушко сказал, что возвращение на родину имени и части творчества Петра Шумова – один из тех проектов, которым он, будучи на посту посла Беларуси во Франции, искренне гордится. Он также не преминул поблагодарить руководителя белорусской компании «Контеспа» Валентина Байко, который помог приобрести раритеты.

Елена МОЛОЧКО.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 10 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 00.30 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.10 «Зона Х. Криминальная хроника».
09.10 «Главный эфир».
10.20, 12.10, 18.35, 19.20 **«Красивая жизнь».** Сериал.
12.40, 13.05, 14.35, 15.25 **«Девушка с персиками».** Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «Женщины и спорт».
22.20 **«След».** Сериал.
23.50 «Арена».
00.50 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Включайся!».
09.00, 18.40 «Тэлебарометр».
09.05, 20.05 «Понять. Простить». Док.сериал.
10.10 «Копейка в копейку».
10.50 «Мир наизнанку. Япония».
11.40 «Черепашки-ниндзя». Мультсериал.
12.30 «Хранители снов». Мультфильм.
14.00 **«Валериан и город тысячи планет».** Х/ф.
16.15 **«Полночное солнце».** Х/ф.
17.50 «Погоня за вкусом».
19.15 «Суперлото».
21.10 «Папа попал».
22.00 «КЕНО».
22.05 «Иди сюда и танцуй».
22.10 **«Женский доктор».** Сериал.
23.05 «До свидания».
23.50 «Сыграй меня, если сможешь».

Беларусь 3

07.00 «Дабраранак».
07.35, 12.25 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 20.15 «Навіны культуры».
08.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень».
08.30 «Нацыянальны хіт-парад».
09.25, 15.55 **«Пакідаеш – ідзі».** М/ф.
10.55 «Навукаманія».
11.20, 21.05 «Апошні дзень».
12.50 «Наперад у мінулае».
13.15 «Партызаны».
13.45, 19.05 «ВМФ СССР. Хроніка Перамогі».
14.10, 21.40 **«Апостал».** Серыял.
15.05 «Артэфакты».
15.30 «Запіскі на палях».
17.25 «Славянскі базар у Віцебску – 2018».
19.35 «Тэатр у дэталях».
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка».
22.35 **«Сумненне».** М/ф.

Беларусь 5

07.00 Футбол. Лига наций УЕФА. Финал.
09.10 «Итоги недели».
09.50 Теннис. «Ролан Гаррос». Мужчины. Финал.
11.55 Футбол. Чемпионат мира. U-20. ¼ финала.
13.50 Футбол. Чемпионат мира. Женщины. Аргентина–Япония. Прямая трансляция.
15.50 «Большой спорт».
16.35 Волейбол. Золотая Евролига. Женщины. Азербайджан–Беларусь.
18.40 «Игры «на вырост».
19.10 Легкая атлетика. Международный турнир. Хенгело.
21.15 «Игры.by».
21.35 Футбол. Квалификация к чемпионату Европы – 2020. Испания–Швеция. Прямая трансляция (в перерыве – «Спорт-центр»).
23.40 «Тренировочный день».

ОНТ

06.00, 07.05, 08.05 «Наше утро».
07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30«Наши новости».
09.10 «Контуры».
10.00 «Жить здорово!».
11.10 **«Ой, ма-моч-ки!..-2».** Сериал.
12.05 «Модный приговор».
13.10 **«Красная королева».** Сериал.
15.00 «Давай поженимся!».
16.20 «Мужское/женское».
17.25, 18.20 «На самом деле».
18.50 «Удача в придачу!» с «Евроопт».
18.55 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 **«Свадьбы и разводы».** Сериал.
23.10 **«Петля Нестерова».** Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
09.35 «Тайны Беларуси».
10.45 «Плюс-минус».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.25 «О самом главном».
12.35, 14.30 **«Участок лейтенанта Качуры».** Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
15.35 «Судьба человека».
17.25 «60 минут».
18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
20.40 **«Ангелина».** Сериал.
22.30, 23.10 «Кто против?».
00.30 «Вечер».

НТВ-Беларусь

06.00 «Астропрогноз».
06.05, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.10 «Специальный репортаж».
06.30 «Истории ремонта».
07.10 «Чудо техники».
07.55, 08.05 **«Мухтар. Новый след».** С.
08.50 «Доктор Свет».
09.40 «Наши».
10.20 «Жди меня».
11.05 «Малая земля».
11.55 «Ты не поверишь!».
13.25 **«Морские дьяволы. Смерч. Судьбы».** С.
16.30 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
17.05 «ДНК».
18.05, 19.50 **«Улицы разбитых фонарей».** С.
19.35 «Сегодня. Главное».
20.50 **«Немедленное реагирование».** С.
22.40 «ЧП.by».
23.05 **«Семин. Возмездие».** Сериал.

СТВ

05.30 «Большой город».
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 20.15 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
09.00 «Водить по-русски».
09.25 «Неделя».
10.40 **«Александровский сад».** Сериал.
12.30 «В последний момент».
12.40, 21.15, 23.50 «Самые шокирующие гипотезы».
13.45, 20.30 «Невероятно интересные истории».
14.35, 16.50 **«Обратная сторона Луны».** С.
19.55, 22.55 «СТВ-спорт».
20.05 «Столичные подробности».
22.00 «Смотреть всем!».
23.00 «Загадки человечества».
00.30 «Минтранс».
01.10 «Как устроена Вселенная».

Мир

06.00, 10.10 **«Оттепель».** Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».
13.15, 03.15 «Зал суда. Битва за деньги».
14.10, 01.40 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.05, 02.25 «Дела семейные. Новые истории».
16.15, 01.10 «Такому мама не научит».
17.15, 19.20 **«Возвращение Мухтара-2».** Сериал.
19.55 «Игра в кино».
20.40, 00.10 **«Розыск».** Сериал.
04.05 **«Белый клык».** Х/ф.
05.30 «Культ/Туризм».

Россия Культура

06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
06.35 «Пешком…».
07.05 «Правила жизни».
07.35 «Театральная летопись».
08.05 «Роман в камне».
08.30, 01.00 **«Фотографии на стене».** Х/ф.
10.15 «Наблюдатель».
11.10, 23.50 «ХХ век».
12.25 «Кто придумал ксерокс?».
13.05 «Линия жизни». 75 лет Давиду Голощекину.
14.05 «Мечты о будущем».
15.10 «На этой неделе… 100 лет назад».
15.40 «Полярный гамбит. Драма в тени легенды».
16.25 «История искусства».
17.15, 02.30 «Жизнь замечательных идей».
17.45 «Золотые страницы Международного конкурса имени П.И.Чайковского».
19.45 «Главная роль».
20.05 «Ступени цивилизации».
20.50 «Спокойной ночи, малыши!».
21.05 «Волею судьбы». 90 лет Евгению Чазову.
21.45 «Цвет времени».
22.00 «Линия жизни». 75 лет Валентину Смирнитскому.
22.55 **«Остановите Потапова!».** Х/ф.

Белсат

07.00, 21.00, 01.30 «Аб'ектыў».
07.15 «Над Нёмнам».
07.30, 19.20 «Welcome ў Беларусь».
07.50 «Суродзічы».
08.10 «Невядомая Беларусь»: «Прайграная гісторыя. Вяртанне ў Бішафсвэрду». Д/ф.
08.50, 23.25 **«Пыха».** М/ф.
10.05 «Леанарда: чалавек, які ўратаваў навуку».
10.55, 22.15 «Размовы эксперта».
11.15 «Беларускі клімат: Артур Клінаў». Д/ф.
11.40, 18.55 «Мова нанова»: «Магічныя практыкі беларусаў».
12.05, 17.25 «Касета: дакументальная складанка». Д/ф.
13.30 «Аўтастопам па Беларусі».
13.50 «Belsat Music LIVE».
14.15 **«Час без паветра».** М/ф.
16.00 **«Час гонару».** Серыял.
16.50 **«Карона каралёў».** Серыял.
17.15 «Гісторыя пад знакам «Пагоні».
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Скідзель. Гарадзенская застава».
20.00, 00.40 «Вось так».
20.20, 00.50 «Студыя «Белсат».
21.25 «Intermarium»: «Як казакі ВКЛ загубілі».
22.35 «Парад пераможцаў». Д/ф.

ВТОРНИК, 11 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 00.20 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.00 «Зона Х. Криминальная хроника».
09.10, 22.10 **«След».** Сериал.
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 **«Красивая жизнь».** Сериал.
13.05 «Детский доктор».
13.35 «День в большом городе».
14.35, 15.25 **«Черная кошка».** Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «Специальный репортаж».
23.40 «Сфера интересов».
00.40 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Включайся!».
09.00, 18.00 «Тэлебарометр».
09.10, 19.55 «Понять. Простить». Док.сериал.
09.45, 20.25 «Семейные истории». Док.сериал.
10.20, 22.05 «Экстрасенсы-детективы».
11.15, 18.05 **«Опер по вызову».** Сериал.
13.00, 23.00 **«Женский доктор».** Сериал.
14.00 «До свидания».
14.55 «Чип и Дейл спешат на помощь». Мультсериал.
15.40 «Ничего себе ньюз».
15.45, 23.50 «Пин_код».
16.35 **«Центральная больница».** Сериал.
17.30 «Когда мы дома».
21.00 «Папа попал».
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».

Беларусь 3

07.00 «Дабраранак».
07.35, 12.25 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 20.15 «Навіны культуры».
08.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень».
08.30, 18.10 **«Зімовая вішня».** Серыял.
09.25, 15.55 «Двое ў новым доме».
10.45 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака».
11.20, 21.05 «Апошні дзень».
12.50 «Гарады Беларусі».
13.15 «Партызаны».
13.45, 19.05 «ВМФ СССР. Хроніка Перамогі».
14.10, 21.40 **«Апостал».** Серыял.
15.05 «Артэфакты».
15.30 «Запіскі на палях».
17.15 «Анталогія «Славянскага базару».
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка».
22.35 «Майстры і куміры».

Беларусь 5

Профилактика до 15.00.
15.00 «Женщины и спорт».
15.35 «Игры.by».
15.55 Футбол. Чемпионат мира. Женщины. Новая Зеландия – Нидерланды. Прямая трансляция.
17.50 «Спорт-кадр».
18.20 Футбол. Чемпионат мира. U-20. ½ финала. Прямая трансляция (в перерыве – «Спорт-центр»).
20.25 «Матч-пойнт».
21.00 Футбол. Квалификация к чемпионату Европы – 2020. Превью.
21.30 Футбол. Квалификация к чемпионату Европы – 2020. Беларусь – Северная Ирландия. Прямая трансляция.
23.30 Футбол. Квалификация к чемпионату Европы – 2020. Дневник игрового дня.

ОНТ

06.00, 07.05, 08.05 «Наше утро».
07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
09.10 «Сегодня 11 июня. День начинается».
09.50 «Жить здорово!».
11.10 **«Ой, ма-моч-ки!..-2».** Сериал.
12.05 «Модный приговор».
13.10 **«Красная королева».** Сериал.
15.00 «Давай поженимся».
16.20, 23.55 «Мужское/женское».
17.25, 18.20, 23.00 «На самом деле».
18.50 «Удача в придачу!» с «Евроопт».
18.55 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 **«О любви».** Х/ф.

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.25 «О самом главном».
12.35, 14.25 **«Участок лейтенанта Качуры».** Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
15.35 «Судьба человека».
17.25 «60 минут».
18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
20.40, 23.10 **«Ангелина».** Сериал.
23.35 «Кто против?».

НТВ-Беларусь

06.00 «Астропрогноз».
06.05, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.10 «Специальный репортаж».
06.30 «Истории ремонта».
07.10 «Мальцева».
07.55, 08.05 **«Мухтар. Новый след».** Сериал.
08.45, 10.20 **«Пасечник».** Сериал.
09.40, 22.40 «ЧП.by».
12.00 «Суд присяжных».
13.25 **«Морские дьяволы. Смерч. Судьбы».** Сериал.
16.30 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
17.05 «ДНК».
18.05, 19.50 **«Улицы разбитых фонарей».** Сериал.
19.35 «Сегодня. Главное».
23.05 **«Семин. Возмездие».** Сериал.

СТВ

05.30 «Центральный регион».
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 20.15 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
09.10, 23.00 «Загадки человечества».
10.40 **«Александровский сад–2».** Сериал.
12.25 «В последний момент».
12.40, 21.20, 23.45 «Самые шокирующие гипотезы».
13.45, 20.30 «Невероятно интересные истории».
14.45 «Водить по-русски».
15.15, 16.50 **«Обратная сторона Луны».** С.
19.55, 22.55 «СТВ-спорт».
20.05 «Столичные подробности».
22.00 «Добро пожаловаться!».
00.30 «Самая полезная программа».
01.15 «Как устроена Вселенная».

Мир

06.00 **«Супруги».** Сериал.
08.00, 10.10 **«Оттепель».** Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».
13.15, 03.15 «Зал суда. Битва за деньги».
14.10, 01.40 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.05, 02.25 «Дела семейные. Новые истории».
16.15, 01.10 «Такому мама не научит».
17.15, 19.20 **«Возвращение Мухтара-2».** Сериал.
19.55 «Игра в кино».
20.40, 00.10, 04.00 **«Розыск».** Сериал.

Россия Культура

06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
06.35 «Пешком…».
07.05 «Правила жизни».
07.35 «Театральная летопись».
08.05, 14.00 «Цвет времени».
08.25, 01.00 **«Фотографии на стене».** Х/ф.
10.15 «Наблюдатель».
11.10, 23.50 «ХХ век».
12.20 «Дом на Гульваре».
13.15 «Две жизни. Наталья Макарова».
14.10 «Неизвестная планета Земля».
15.10 «Эрмитаж».
15.40 «Белая студия».
16.25 «История искусства».
17.15, 02.30 «Жизнь замечательных идей».
17.45 «Золотые страницы Международного конкурса имени П.И.Чайковского».
19.45 «Главная роль».
20.05 «Ступени цивилизации».
20.50 «Спокойной ночи, малыши!».
21.05 «Искусственный отбор».
21.45 «Первые в мире».
22.00 **«Одиноким предоставляется общежитие».** Х/ф.

Белсат

07.00, 12.10, 20.00, 00.40 «Вось так».
07.15, 12.30, 20.20, 00.50 «Студыя «Белсат».
07.50, 13.00, 21.00, 01.30 «Аб'ектыў».
08.15 «Размовы эксперта».
08.30, 18.05 «Невядомая Беларусь»: «Эпоха Барадуліна». Д/ф.
09.20 **«Лонданцы-2».** Серыял.
10.05 «Intermarium»: «Як казакі ВКЛ загубілі».
11.00, 19.00 «Мова нанова»: «Настольныя гульні».
11.20, 17.15 «Парад пераможцаў». Д/ф.
13.30 «Невядомая Беларусь»: «Універсітэт Каліноўскага». Д/ф.
14.15 «Belsat Music LIVE».
14.40 **«Пыха».** М/ф.
16.00 **«Час гонару».** Серыял.
16.45 **«Карона каралёў».** Серыял.
19.25 «Над Нёмнам».
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Яўхім Карскі. Не дайшоўшы да Беларусі».
21.25 «Асабісты капітал».
21.50 **«Таямніца возера».** Серыял.
22.35 «Праз вечнасць». Д/ф.
23.55 **«Новенькая».** Серыял.

СРЕДА, 12 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 00.45 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.25 «Зона Х. Криминальные новости».
09.10, 22.05 **«След».** Сериал.
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 **«Красивая жизнь».** Сериал.
13.05 «Детский доктор».
13.35 «День в большом городе».
14.35, 15.25 **«Черная кошка».** Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «На контроле президента».
23.35 **«Осовец».** Х/ф.
00.05 «Сфера интересов».
01.00 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Включайся!».
09.00, 18.00 «Тэлебарометр».
09.05, 19.55 «Слепая». Док.сериал.
10.05, 22.05 «Экстрасенсы-детективы».
11.00, 18.05 **«Опер по вызову».** Сериал.
12.55, 23.05 **«Женский доктор».** Сериал.
13.50 «Муж напрокат».
14.50 «Чип и Дейл спешат на помощь». Мультсериал.
15.40 «Ничего себе ньюз».
15.45, 23.55 «Пин_код».
16.30 **«Центральная больница».** Сериал.
17.30 «Когда мы дома».
20.50 «Обмен женами».
22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».

Беларусь 3

07.00 «Дабраранак».
07.35, 12.25 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 20.15 «Навіны культуры».
08.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень».
08.30, 18.10 **«Зімовая вішня».** Серыял.
09.20, 15.55 **«Артыстка».** М/ф.
11.00 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака».
11.20, 21.05 «Апошні дзень».
12.55 «Гарады Беларусі».
13.20 «Партызаны».
13.45, 19.05 «ВМФ СССР. Хроніка Перамогі».
14.10, 21.40 **«Апостал».** Серыял.
15.05 «Артэфакты».
15.30 «Запіскі на палях».
17.35 «Спявай, мая сталіца».
19.35 «Камертон».
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка».
22.35 «Я хачу гэта ўбачыць!».

Беларусь 5

07.00, 11.40 Футбол. Чемпионат мира. U-20. ½ финала.
08.50 Футбол. Квалификация к чемпионату Европы – 2020. Беларусь – Северная Ирландия.
10.40 Футбол. Квалификация к чемпионату Европы – 2020. Дневник игрового дня.
11.10 «Спорт-кадр».
13.35 «Матч-пойнт».
14.05 Смешанные единоборства. Международный турнир.
16.00 «Козел про футбол».
16.20 Волейбол. Золотая Евролига. Женщины. Финляндия–Беларусь.
18.25 «Женщины и спорт».
19.00 «Игры.by».
19.20 Волейбол. Золотая Евролига. Мужчины. Финляндия–Беларусь.
21.00 Гандбол. Квалификация к Евро-2020. Мужчины. Босния и Герцеговина – Беларусь (в перерыве – «Спорт-центр»).
22.40 Футбол. Чемпионат мира. Женщины. Франция–Норвегия (в перерыве – «Спорт-центр»).
23.50 «Слэм-данк».

ОНТ

06.00, 07.05, 08.05 «Наше утро».
07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
09.10 «Теория заговора».
09.50 «Жить здорово!».
11.10 **«Автошкола».** Сериал.
12.05 «Модный приговор».
13.10 **«Красная королева».** Сериал.
15.00 «Давай поженимся!».
16.20 «Мужское/Женское».
17.25, 18.20 «На самом деле».
18.50 «Удача в придачу!» с «Евроопт».
18.55 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 **«Несокрушимый».** Х/ф.
22.50 Большой праздничный концерт.

РТР-Беларусь

07.00 **«Непутевая невестка».** Сериал.
10.25, 13.00, 14.00 **«Проще пареной репы».** Сериал.
12.00 Москва. Кремль. Церемония вручения Государственных премий Российской Федерации.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
15.20 **«Отцы и деды».** Х/ф.
17.00 **«Будущее совершенное».** Х/ф.
19.00 «100янов». Шоу Юрия Стоянова.
20.00 «Вести».
20.30 «Измайловский парк».
22.20, 23.10 **«Балканский рубеж».** Х/ф.
01.00 Большой праздничный концерт, посвященный Дню России. Трансляция с Красной площади.

НТВ-Беларусь

06.05 «Астропрогноз».
06.10 «Специальный репортаж».
06.30 «Истории ремонта».
07.00 «Мальцева».
07.45, 08.15 **«Мухтар. Новый след».** Сериал.
08.00, 10.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
08.45, 10.25 **«Пасечник».** Сериал.
09.40, 22.25 «ЧП.by».
12.05 «Суд присяжных».
13.00 «Женщины и спорт».
13.35 **«Морские дьяволы. Судьбы».** Сериал.
16.20 «ЧП. Расследование».
17.00 «ДНК».
18.05, 19.35 **«Улицы разбитых фонарей».** Сериал.
19.20 «Сегодня. Главное».
20.35 **«Немедленное реагирование».** Сериал.
22.50 **«Семин. Возмездие».** Сериал.
23.55 «Таинственная Россия».

СТВ

05.30 «Неделя спорта».
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 20.15 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
09.10 «Минск и минчане».
09.40, 23.00 «Загадки человечества».
10.40 **«Александровский сад–2».** Сериал.
12.30 «В последний момент».
12.40, 21.40, 23.35 «Самые шокирующие гипотезы».
13.45, 20.50 «Невероятно интересные истории».
14.45 «Водить по-русски».
15.15, 16.50 **«Обратная сторона Луны».** Сериал.
19.55, 22.55 «СТВ-спорт».
20.05 «Столичные подробности».
20.30 «Специальный репортаж СТВ».
00.15 «Эликсир молодости».
01.00 «Как устроена Вселенная».

Мир

06.00 Мультфильмы.
08.30, 10.10, 16.15 **«Записки экспедитора тайной канцелярии».** Сериал.
10.00, 16.00, 19.00 «Новости».
17.15, 19.15 **«Записки экспедитора тайной канцелярии-2».** Сериал.
01.00 **«Материнская клятва.** Х/ф.
03.35 **«Близнецы».** Х/ф.
05.05 «Держись, шоубиз!».
05.30 **«Супруги».** Сериал.

Россия Культура

06.30 Мультфильмы.
07.30 **«Удивительные приключения Дениса Кораблева».** Х/ф.
09.40, 12.00, 13.10, 15.30 «Земля людей».
10.05 «Обыкновенный концерт».
10.35 **«Одиноким предоставляется общежитие».** Х/ф.
12.30 «Алексей Львов. Рождение Гимна».
13.40 «Танцуй и пой, моя Россия!». Всероссийский фестиваль народного искусства.
16.00 **«За витриной универмага».** Х/ф.
17.30 Гала-концерт лауреатов конкурса «Щелкунчик» в Санкт-Петербурге.
19.05 **«Д'Артаньян и три мушкетера».** Сериал.
23.20 «Наших песен удивительная жизнь». Концерт бардовской песни в Государственном Кремлевском дворце.
00.20 **«Первая перчатка».** Х/ф.
01.40 «Искатели».
02.30 «Мистер Пронька».

Белсат

07.00, 12.15, 20.00, 01.30 «Вось так».
07.15, 12.30, 20.20, 01.45 «Студыя «Белсат».
07.50, 13.05, 21.00, 02.20 «Аб'ектыў».
08.15, 14.25 «Над Нёмнам».
08.30, 14.40 «Асабісты капітал».
08.55, 18.25 «Невядомая Беларусь»: «Свіцязь, горад на дне возера». Д/ф.
09.20 **«Лонданцы-2».** Серыял.
10.05 **«Таямніца возера».** Серыял.
10.55, 17.10 «Праз вечнасць». Д/ф.
13.30 «Леанарда: чалавек, які ўратаваў навуку». Д/ф.
15.00 «Кожны з нас»: «Сям'я Шчарбаковых загінула ў ДТЗ з віны дарожнікаў?».
15.55 **«Час гонару».** Серыял.
16.40 **«Карона каралёў».** Серыял.
18.50 «Мова нанова»: «Права на мову».
19.15 «Вяскоўцы».
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Альбярцін. Шляхецкае гняздо пад Слонімам».
21.25 «Давайце разбірацца».
21.50 **«Ратаўнікі».** Серыял.
22.35 «Сапраўдны Шэрлак Холмс». Д/ф.
23.30 **«Стадыён бяздомных».** М/ф.

ЧЕТВЕРГ, 13 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 00.20 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.00 «Зона Х. Криминальная хроника».
09.10, 22.10 **«След».** Сериал.
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 **«Красивая жизнь».** Сериал.
13.05 «Детский доктор».
13.35 «День в большом городе».
14.35, 15.25 **«Черная кошка».** Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «Игры.by».
23.40 «Сфера интересов».
00.40 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Включайся!».
09.00, 18.00 «Тэлебарометр».
09.05, 20.00 «Слепая». Док.сериал.
10.05, 22.05 «Экстрасенсы-детективы».
11.00, 18.05 **«Опер по вызову».** Сериал.
12.55, 23.00 **«Женский доктор-2».** Сериал.
13.55 «ЖаннаПожени».
14.55 «Чип и Дейл спешат на помощь». Мультсериал.
15.40 «Ничего себе ньюз».
15.45, 23.55 «Пин_код».
16.35 **«Центральная больница».** Сериал.
17.25 «Когда мы дома».
20.55 «Третий лишний».
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».

Беларусь 3

07.00 «Дабраранак».
07.35, 12.15 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 20.15 «Навіны культуры».
08.25, 20.35 «Гэты дзень».
08.30, 18.00 **«Зімовая вішня».** Серыял.
09.20, 15.55 **«Блаславіце жанчыну».** М/ф.
11.20, 21.05 «Апошні дзень».
12.40 «Гарады Беларусі».
13.05 «Партызаны».
13.35, 18.50 «Сталінградская бітва».
14.10, 21.40 **«Апостал».** Серыял.
15.05 «Артэфакты».
15.30 «Запіскі на палях».
19.35 «Камертон».
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка».
22.35 «Я хачу гэта ўбачыць!».

Беларусь 5

07.00 Футбол. Чемпионат мира. Женщины. Франция–Норвегия.
08.55 Гандбол. Квалификация к Евро-20. Мужчины. Босния и Герцеговина – Беларусь.
10.35 «Спорт-микс».
10.45 Волейбол. Золотая Евролига. Финляндия–Беларусь.
12.55 «Слэм-данк».
13.30 «Козел про футбол».
13.50 «Спорт-микс».
14.00 Теннис. WTA. Ноттингем. Хертогенбош. Прямая трансляция.
18.50 Футбол. Чемпионат мира. Женщины. Австралия–Бразилия. Прямая трансляция (в перерыве – «Спорт-центр»).
20.55 Легкая атлетика. Бриллиантовая лига. Осло. Прямая трансляция.
23.00 Теннис. WTA.

ОНТ

06.00, 07.05, 08.05 «Наше утро».
07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
09.10 «Сегодня 13 июня. День начинается».
09.50 «Жить здорово!».
11.10 **«Автошкола».** Сериал.
12.05 «Модный приговор».
13.10 **«Красная королева».** Сериал.
15.00 «Давай поженимся!».
16.20 «Мужское/женское».
17.25, 18.20 «На самом деле».
18.50 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник.
18.55 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 «Марков. Ничего личного».
21.40 **«Свадьбы и разводы».** Сериал.
23.40 **«Викинг».** Х/ф.

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.25 «О самом главном».
12.35, 14.00 **«Участок лейтенанта Качуры».** Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
15.05 «Юмор! Юмор!! Юмор!!!».
17.25 «60 минут».
18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
20.40, 23.10 **«Месть как лекарство».** Сериал.
00.10 **«Семь невест ефрейтора Збруева».** Х/ф.

НТВ-Беларусь

06.00 «Астропрогноз».
06.05, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.10 «Специальный репортаж».
06.30 «Истории ремонта».
07.10 «Мальцева».
07.55, 08.05 **«Мухтар. Новый след».** Сериал.
08.45, 10.20 **«Пасечник».** Сериал.
09.40, 22.40 «ЧП.by».
12.00 «Суд присяжных».
13.25 **«Морские дьяволы. Судьбы».** Сериал.
16.30 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
17.05 «ДНК».
18.05, 19.50 **«Улицы разбитых фонарей».** Сериал.
19.35 «Сегодня. Главное».
20.50 **«Немедленное реагирование».** Сериал.
23.05 **«Семин. Возмездие».** Сериал.

СТВ

05.35 «Смотреть всем!».
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 20.15 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
09.10 «Анфас».
09.30, 23.00 «Загадки человечества».
10.40 **«Александровский са–2».** Сериал.
12.30 «В последний момент».
12.40, 21.15, 23.45 «Самые шокирующие гипотезы».
13.45 «Невероятно интересные истории».
14.45 «Водить по-русски».
15.15, 16.50 **«Обратная сторона Луны».** Сериал.
19.55, 22.55 «СТВ-спорт».
20.05 «Столичные подробности».
20.30 «В обстановке мира».
22.00 «Смотреть всем!».
00.25 «Эликсир молодости».
01.15 «Как устроена Вселенная».

Мир

06.00 **«Супруги».** Сериал.
08.15, 10.10, 20.40, 00.20 **«Розыск».** Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».
13.15 «Зал суда. Битва за деньги».
14.10, 02.40 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.05, 03.25 «Дела семейные. Новые истории».
16.15, 01.20 «Такому мама не научит».
17.15, 19.20 **«Возвращение Мухтара-2».** Сериал.
19.55 «Игра в кино».
00.10 «В гостях у цифры».
01.50 «Любовь без границ».
04.10 **«Одна война».** Х/ф.
05.45 «Как в ресторане».

Россия Культура

06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
06.35 «Пешком…».
07.05 «Правила жизни».
07.35 «Театральная летопись».
08.05 «Мой дом – моя слабость».
08.50, 21.40 **«В поисках капитана Гранта».** Сериал.
10.15 «Д'Артаньян и три мушкетера». Сериал.
13.15 «Ежедневный урок». К 95-летию со дня рождения Владимира Солоухина.
13.55, 17.25 «Первые в мире».
14.10 «Неизвестная планета Земля».
15.10 «Пряничный домик».
15.40 «2 Верник 2».
16.25 «История искусства».
17.45 «Золотые страницы Международного конкурса имени П.И.Чайковского».
19.45 «Главная роль».
20.00 «Ступени цивилизации».
20.45 «Спокойной ночи, малыши!».
21.00 «Больше, чем любовь».
22.45 «Путешествие из Дома на набережной».
23.50 **«За витриной универмага».** Х/ф.
01.20 «Выходят на арену силачи! Евгений Сандов и Юрий Власов».
02.00 «Кто придумал ксерокс?».
02.45 «Цвет времени».

Белсат

07.00, 12.10, 20.00, 00.45 «Вось так».
07.15, 12.25, 20.20, 01.00 «Студыя «Белсат».
07.50, 13.00, 21.00, 01.35 «Аб'ектыў».
08.15, 13.30 «Вяскоўцы».
08.45 «Вандроўкі па Гродзеншчыне».
08.55 «Давайце разбірацца»: «Карупцыя ў медыцыне».
09.20 **«Лонданцы-2».** Серыял.
10.05 **«Ратаўнікі».** Серыял.
10.50, 18.55 «Мова нанова»: «Гуканне вясны».
11.15, 17.15 «Сапраўдны Шэрлак Холмс». Д/ф.
13.55 **«Стадыён бяздомных».** М/ф.
16.00 **«Час гонару».** Серыял.
16.45 **«Карона каралёў».** Серыял.
18.10 «Невядомая Беларусь»: «Сярожа». Д/ф.
19.20 «Эксперт».
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Альбярцін. Шляхецкае гняздо пад Слонімам».
21.25 «Кожны з нас».
22.20 **«Пажарнікі».** Серыял.
23.05 «Грозны. Чачэнскі тыгр Пуціна». Д/ф.
00.00 **«Афіцэры».** Серыял.

ПЯТНИЦА, 14 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 01.35 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15 «Зона Х. Криминальная хроника».
09.10 «След». Сериал.
10.50, 12.10, 18.45, 19.20 «Красивая жизнь». Сериал.
13.05 «Детский доктор».
13.35 «День в большом городе».
14.35, 15.25 «Черная кошка». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Сваты-6». Сериал.
21.00 «Панорама».
21.50 «Клуб редакторов».
22.30 «Его любовь». Сериал.
01.55 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Включайся!».
09.00, 18.00 «Тэлебарометр».
09.05, 20.00 «Слепая». Док.сериал.
10.00, 20.55 «Орел и решка. Рай и ад».
11.05, 18.05 «Опер по вызову». Сериал.
13.00 «Женский доктор–2». Сериал.
13.55 «Свадебный размер».
14.55 «Чип и Дейл спешат на помощь». Мультсериал.
15.40 «Ничего себе ньюз».
15.45, 00.00 «Пин_код».
16.35 «Центральная больница». Сериал.
17.30 «Когда мы дома».
22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
22.05 «Битва экстрасенсов. 17-й сезон».

Беларусь 3

07.00 «Дабранакак».
07.35, 12.15 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 20.15 «Навіны культуры».
08.25, 20.35 «Гэты дзень».
08.30, 18.00 «Зімовая вішня». Серыял.
09.20, 15.55 «Не хлебам адзіным». М/ф.
11.20, 21.05 «Апошні дзень».
12.40 «Сіла веры».
13.05 «Партызаны».
13.35, 18.50 «Сталінградская бітва».
14.10, 21.40 «Апостал». Серыял.
15.05 «Майстры і куміры».
19.35 «Камертон».
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка».
22.35 «Дуброўскі».

Беларусь 5

07.00 Футбол. Чемпионат мира. Женщины. Австралия–Бразилия.
08.55 «Игры.by».
09.15 Легкая атлетика. Бриллиантовая лига. Осло.
11.25, 20.40 «Наша Олимпиада».
12.00 Теннис. Турнир АТР 250. Прямая трансляция / Турнир WTA. Прямая трансляция.
15.55 Футбол. Чемпионат мира. Женщины. Япония–Шотландия. Прямая трансляцияю.
18.00 «Фактор силы».
18.35 Футбол. «Беларусбанк». Чемпионат Беларуси. ФК «Минск» – «Неман» (Гродно). Прямая трансляция (в перерыве – «Спорт-центр»).
21.15 Футбол. Чемпионат мира. U-20. Прямая трансляция (в перерыве – «Спорт-центр»).
23.20 Теннис. Турнир АТР 250 / Турнир WTA.

ОНТ

06.00, 07.05, 08.05 «Наше утро».
07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
09.10 «Сегодня 14 июня. День начинается».
09.50 «Жить здорово!».
11.10 «Автошкола». Сериал.
12.05 «Модный приговор».
13.10 «Красная королева». Сериал.
15.00 «Давай поженимся!».
16.20, 00.35 «Тревожная кнопка».
16.40 «Эксклюзив».
18.20 «Вокруг смеха».
18.55 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник.
19.00 «Поле чудес».
20.00 «Время».
21.10 «Три аккорда».
23.10 «Что? Где? Когда?» в Беларуси». Летняя серия игр.

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.25 «О самом главном».
12.35, 14.00 «Участок лейтенанта Качуры». Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
15.05 «Юмор! Юмор!! Юмор!!!».
17.25 «60 минут».
18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
20.40, 23.10 «Незнакомка в зеркале». Сериал.
00.10 «Песня года». Большой концерт.

НТВ-Беларусь

06.00 «Астропрогноз».
06.05, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.10 «Специальный репортаж».
06.30 «Истории ремонта».
07.10 «Мальцева».
07.55, 08.05 «Мухтар. Новый след». Сериал.
08.45, 10.20 «Пасечник». Сериал.
09.40, 23.10 «ЧП.by».
12.00 «Суд присяжных».
13.25 «Морские дьяволы. Судьбы». Сериал.
16.30 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
17.05 «ДНК».
18.05 «ЧП. Расследование».
18.40, 19.50 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
19.35 «Сегодня. Главное».
23.40 «Крутая история».

СТВ

05.35 «Смотреть всем!».
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 20.15 «Минщина».
06.20, 07.50 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 13.50, 16.50 «Экстренный вызов».
09.15 «Специальный репортаж СТВ».
09.35, 23.00 «Загадки человечества».
10.40 «Александровский сад–2». Сериал.
12.30 «В последний момент».
12.40, 21.20, 23.45 «Самые шокирующие гипотезы».
14.00, 20.30 «Невероятно интересные истории».
14.45 «Как устроена Вселенная».
15.35, 17.00 «Шатун». Сериал.
19.55, 22.55 «СТВ-спорт».
20.05 «Столичные подробности».
22.05 «Смотреть всем!».
00.30 «Метод». Сериал.

Мир

06.15 «Супруги». Сериал.
08.05, 10.20 «Розыск». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
10.10 «В гостях у цифры».
13.15 «Зал суда. Битва за деньги».
14.10 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.05 «Дела семейные. Новые истории».
16.15 «Такому мама не научит».
16.45 «Возвращение Мухтара-2». Сериал.
19.20 «Всемирные игры разума».
20.00 «Записки экспедитора тайной канцелярии». Сериал.
03.00 «Держись, шоубиз!».
03.30 «Чисто английское убийство». Х/ф.

Россия Культура

06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 «Новости культуры».
06.35 «Пешком...».
07.05 «Правила жизни».
07.35 «Театральная летопись».
08.05 «Мой дом – моя слабость».
08.50, 21.00 «В поисках капитана Гранта». Сериал.
10.15 «Д’Артаньян и три мушкетера». Сериал.
11.30 «Лев Дуров. Он еще не наигрался».
12.15 «Черные дыры. Белые пятна».
12.55 «Выходят на арену силачи! Евгений Сандов и Юрий Власов».
13.40 «Роман в камне».
14.15 «Миссия полета к Солнцу».
15.10 «Письма из провинции».
15.40 «Энигма. Марта Доминго».
16.25 «Дело №. Красноармеец Лютов и писатель Бабель».
16.50 «Царская ложа».
17.30 «Цвет времени».
17.45 «Золотые страницы Международного конкурса имени П.И.Чайковского».
19.45 «Смехоностальгия».
20.15, 01.45 «Искатели».
23.35 «Процесс». Х/ф.
02.30 «Приключения Васи Куролесова».

Белсат

07.00, 12.35, 20.00, 00.25 «Вось так».
07.15, 12.55, 20.20, 00.45 «Студыя «Белсат».
07.50, 13.25, 21.00, 01.10 «Аб’ектыў».
08.15, 13.55 «Кожны з нас».
09.10 «Эксперт».
09.30 «Лонданцы-2». Серыял.
10.15 «Пажарнікі». Серыял.
11.00, 18.45 «Мова нанова»: «Дом культуры».
11.25, 17.20 «Грозны. Чачэнскі тыгр Пуціна».Д/ф.
12.15 «Welcome ў Беларусь».
14.50 «Невядомая Беларусь»: «Сярожа». Д/ф.
15.35 «54%».
16.00 «Час гонару». Серыял.
16.45 «Карона каралёў». Серыял.
17.10 «Гісторыя пад знакам «Пагоні».
18.15 «Таццянін дзень». Рэпартаж.
19.10 «Хай так TV».
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Іосіф Стаброўскі. Жыццё за музей».
21.25 «Маю права».
21.50 «Спадарыня Тайсан». Д/ф.
22.45 «Будучыня». М/ф.

УСМІХНІЦЕСЯ!

А вы не заўважалі, што жаночае «Буду гатова праз 5 хвілін», і мужчынскае «Праз 5 хвілін буду дома» – адно і тое ж!

***

– Мадам, а што гэта вы сёння так мала ясце?
– Захоўваю фігуру!
– Ой! Каб зберагчы вашу фігуру, трэба есці, есці і есці!

***

– Апішыце сваё стаўленне да алкаголю адным словам.
– Буду!

***

Толькі збіраешся разбагацець – то за кватэру плаціць трэба, то туфлі парвуцца.

***

– А дзе мы будзем жыць пасля вяселля, у тваіх бацькоў ці ў маіх?
– Мы будзем жыць у тваіх бацькоў, а твае бацькі будуць жыць у маіх.

***

Сам мозг, вядома, не бачны, але яго адсутнасць прыкметна.

***

Адна з загадак жыцця: як такое магчыма, каб мужчына, які быў няварты ажаніцца з нашай дачкой, раптам становіцца бацькам самага разумнага ў свеце дзіцяці?

***

– Алё, гэта жаночая кансультацыя?
– Так. Добры дзень!
– Скажыце, педаль тормазу справа ці злева?

***

Інспектар ДАІ ва ўрача:
– Доктар, а можа, можна абысціся без клізмы?
– Цікава ў вас атрымліваецца: без вогнетушыцеля абысціся ніяк нельга, а без клізмы – можна?

***

Званок у міліцыю:
– Алё, міліцыя? Прыязджайце хутчэй – тут масавыя беспарадкі!
– Дзе? Што адбываецца?
– У мяне дома – мая жонка разбушавалася!
– Дык якія ж гэта масавыя беспарадкі?
– О, вы не ведаеце, якая ў яе маса…

СУББОТА, 15 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.30 «Існасць».
06.55, 21.45 «Какой она была». Сериал.
08.25 «Кулинарная дипломатия».
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Маршрут построен».
09.50 «Здоровье».
10.40 «Дача».
11.20, 12.10 «Его любовь». Сериал.
15.15 «Краіна».
15.45, 00.50 «Сваты-6». Сериал.
16.50 «Мачеха». Сериал.
21.00 «Панорама».
01.45 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Центральная больница». Сериал.
08.35, 21.55 «Тэлебарометр».
08.40 «Тарзан». Мультфильм.
10.05 «Погоня за вкусом».
11.05 «Кто я?».
11.25 «Копейка в копейку».
12.00 «Камень, ножницы, бумага».
12.35 «Муж напрокат».
13.35 «Свадебный размер».
14.35 «Напарник». Х/ф.
16.10 «Папа попал».
17.40 «До свидания».
18.25 «Кроличья нора». Х/ф.
19.55 «Инферно». Х/ф.
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
22.05 «Трансформеры: месть падших». Х/ф.

Беларусь 3

07.35 «Сіла веры».
08.00, 15.10, 20.15 «Навіны культуры».
08.20, 20.35 «Гэты дзень».
08.25 «Справа Румянцава». М/ф.
10.00 «Жывая культура».
10.30 «Беларуская кухня».
10.55 «Майстры і куміры».
11.50 «Снайпер-2. Тунгус». Серыял.
14.40 «Навукаманія».
15.25 «Бландзінка за вуглом». М/ф.
16.50 «Залатыя рыбкі музыкі Станіслава Манюшкі».
17.30 Святочны канцэрт, прысвечаны 200-гадоваму юбілею Станіслава Манюшкі.
18.20 «Квартэт Гварнеры». М/ф.
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка».
21.05 «Жанаты халасцяк». М/ф.
22.30 «Belcanto».

Беларусь 5

07.00 Футбол. Чемпионат мира. U-20. Матч за 3-е место.
08.50 Футбол. «Беларусбанк». Чемпионат Беларуси. ФК «Минск» – «Неман» (Гродно).
10.45 «Фактор силы».
11.15 «Большой спорт».
12.00 Теннис. Турнир АТР 250. Штутгарт ½ финала. Прямая трансляция / Турнир WTA. Хертогенбош. Нотингем. ½ финала. Прямая трансляция.
16.50 Волейбол. Золотая Евролига. Мужчины. Украина–Беларусь. Прямая трансляция.
18.55 «Тренировочный день».
19.30 «Спорт-центр».
19.45 Волейбол. Золотая Евролига. Женщины. Испания-Беларусь. Прямая трансляция.
21.45 Бокс. Всемирная суперсерия. Полуфинал. Прямая трансляция.

ОНТ

07.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
07.10 «Играй, гармонь любимая!».
08.00 «Кодекс мушкетера». К 75-летию Валентина Смирнитского.
09.10 «Вокруг смеха».
09.40 «Теория заговора».
10.30 «Идеальный ремонт».
11.35 «Людмила Зыкина. «Опустела без тебя земля…».
12.30 «Бабье лето». Сериал.
16.20 «Кто хочет стать миллионером?».
18.00 «Сегодня вечером».
20.00 «Наши новости». Субботний выпуск.
20.45 «Метеогид».
21.10 «Восхождение на Олимп». Сериал.
23.10 «Грешник». Х/ф.

РТР-Беларусь

07.00 «Утро Беларуси».
10.00 «Сто к одному».
11.00 «Вести».
11.20 «Тайны Беларуси».
12.30 Памяти Станислава Говорухина. **«Конец прекрасной эпохи».** Х/ф.
14.25 «Огарева, 6». Х/ф.
16.10 «Счастье по договору». Сериал.
19.45 «Плюс-минус».
20.00 «Вести в субботу».
20.55 «Привет, Андрей!».
22.55 «Роман с прошлым». Х/ф.

НТВ-Беларусь

06.10 «Астропрогноз».
06.20 «Terra incognita. Беларусь неизвестная».
06.50 «Понять и обезвредить».
07.20 «Подозреваются все».
08.00, 10.00, 16.00 «Сегодня».
08.20 «ЧП.by».
08.50 «Врачебные тайны плюс».
09.25 «Города Беларуси».
10.25 «Главная дорога».
11.05 «Еда живая и мертвая».
12.00 «Квартирный вопрос».
13.05 «Поедем, поедим!».
14.00 «Победители». Сериал.
16.25 «Следствие вели…».
17.10 «Секрет на миллион».
19.00 «Центральное телевидение».
20.35 «Отпуск за период службы». Х/ф.
00.10 «Мировая закулиса. Плата за стройность».

СТВ

06.15 «Пища богов».
07.50 «Анфас».
08.10 «Самая полезная программа».
09.00, 11.05, 22.05 «Документальный спецпроект».
10.00 «Минск и минчане».
10.35 «Центральный регион».
12.35, 13.40, 16.40, 20.05 «Обратная сторона Луны». Сериал.
13.30, 16.30, 19.30 «24 часа».
19.55 «СТВ-спорт».
00.45 «Метод». Сериал.

Мир

06.15 «Миллион вопросов о природе».
06.25 «Союзники».
06.55 «Такие разные».
07.25 «Секретные материалы».
07.55 «Любовь без границ».
08.55 «Ой, мамочки!».
09.25 «Рожденные в СССР».
10.00, 16.00, 19.00 «Новости».
10.15 «Как в ресторане».
10.50, 01.50 «Женитьба Бальзаминова». Х/ф.
12.45, 16.15 «Петр Первый. Завещание». Сериал.
18.00, 19.15 «Записки экспедитора тайной канцелярии–2». Сериал.
03.25 «Лера». Х/ф.
05.10 «Наше кино. История большой любви».

Россия Культура

06.30 «Библейский сюжет».
07.05 Мультфильмы.
08.05 «Взрослые дети». Х/ф.
09.15 «Телескоп».
09.45 «Передвижники. Архип Куинджи».
10.15 «Отелло». Х/ф. К 90-летию со дня рождения Владимира Сошальского.
12.00 «Владимир Сошальский. Одинокий голос скрипки».
12.45 «Человеческий фактор».
13.10, 00.45 «Дикие Галапагосы».
14.05 «Эрмитаж».
14.30 «Новые имена» – 30 лет! Гала-концерт в Концертном зале имени П.И.Чайковского.
16.05 «Тарзан. История легенды».
17.00 «Предки наших предков».
17.40 «Кино о кино».
18.20 «Бег». Х/ф.
21.30 «Мечты о будущем».
22.25 Оскар Питерсон и Элла Фицджеральд в концертном зале «Олимпия».
23.30 «Маргаритки». Х/ф.
01.35 «Искатели».
02.25 Мультфильмы для взрослых.

Белсат

07.00 «Вось так».
07.15 «Студыя «Белсат».
07.50, 21.00, 00.40 «Аб’ектыў».
08.15 «Мамі Фаталь». Мультсерыял.
08.25 «Прыгоды Ціўкі». Мультсерыял.
08.35 «Пацукі». Мультсерыял.
08.45 «Матыльда». Мультсерыял.
08.50 «Англійская для дзяцей».
09.00 «Мова нанова»: «Васіль Быкаў».
09.25 «Аўтастопам па Беларусі».
09.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Аўра старога Слоніма».
09.55 «Вяскоўцы».
10.25 «Беларускі клімат: Руся».
10.50 «Асабісты капітал».
11.10 «Welcome ў Беларусь».
11.35 «Даты праўды: 01.01.1919. Утварэнне БССР».
11.55 «Над Нёмнам».
12.10 «Intermarium»: «Як казакі ВКЛ загубілі».
13.05 «Невядомая Беларусь»: «Небяспечны архіў. Рэабілітацыя». Д/ф.
13.45, 23.15 «Belsat Music LIVE».
14.10 «Ратаўнікі». Серыял.
15.00, 23.40 «Спадарыня Тайсан». Д/ф.
16.00 «Час гонару». Серыял.
16.50 «Карона каралёў». Серыял.
17.20 «Гісторыя пад знакам «Пагоні».
17.30 «Будучыня». М/ф.
19.10 «Апошні чырвоны прынц». Д/ф.
20.05 «Я не буду гэтага есці».
20.40 «Суродзічы».
21.15 «У сетцы». М/ф.
00.50 «Новенькая». Серыял.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 16 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.30 Слово Митрополита Тадеуша Кондрусевича на День Святой Троицы.
06.40 Слово Митрополита Павла на День Святой Троицы.
06.50 «Какой она была». Сериал.
08.20 «Клуб редакторов».
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Арсенал».
09.45 «Сваты-6». Сериал.
10.50 «На вылет!».
11.35 «Игры.by».
12.10 «Новости. Центральный регион».
12.35 «Маршрут построен».
13.15 «Кем мы не станем». Х/ф.
15.15 «Твой город».
15.30 «Вокруг планеты».
16.20 «Служить закону». Хроникально-документальный телефильм.
16.50 «Идеальный мужчина». Сериал.
20.40 «Навіны надвор’я».
21.00 «Главный эфир».
22.10 «Мачеха». Сериал.

Беларусь 2

07.00 «Центральная больница». Сериал.
08.35, 19.55 «Тэлебарометр».
08.40 «Черепашки-ниндзя». Мультсериал.
09.40 «Мир наизнанку. Япония».
10.35 «ЖаннаПожени».
11.40 «Инферно». Х/ф.
13.40 «Трансформеры: месть падших». Х/ф.
16.05, 23.35 «Орел и решка. Рай и ад».
17.05 «Папа попал».
17.55 «Битва экстрасенсов. 17-й сезон».
20.25 «Обмен женами».
22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
22.05 «Третий лишний».
23.00 «Сыграй меня, если сможешь».

Беларусь 3

07.40 «Святыні Беларусі».
08.05, 13.15, 20.15 «Навіны культуры».
08.25, 13.35, 20.35 «Гэты дзень».
08.30 «Жанаты халасцяк». М/ф.
10.00 «Наперад у мінулае».
10.30 «Беларуская кухня».
10.55 «Нацыянальны хіт-парад».
11.50 «Бландзінка за вуглом». М/ф.
13.40 «Справа Румянцава». М/ф.
15.20 Святочны канцэрт да Дня медыцынскіх работнікаў.
17.00 «Снайпер-2. Тунгус». Серыял.
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка».
21.05 «Квартэт Гванеры». М/ф.
22.45 «Станіслаў Манюшка. Музыка праз стагоддзі».

Беларусь 5

06.35, 10.25 Волейбол. Золотая Евролига.
08.30 Футбол. Чемпионат мира. U-20. Финал.
12.30 «Пит-стоп».
13.00 Теннис. Турнир WTA. Финал. Прямая трансляция.
15.00 Бокс. Всемирная суперсерия. Полуфиналы.
16.50 Футбол. «Беларусбанк». Чемпионат Беларуси. БАТЭ (Борисов) – «Шахтер» (Солигорск). Прямая трансляция (в перерыве – «Спорт-центр»).
18.50 Гандбол. Квалификация к чемпионату Европы – 2020. Мужчины. Беларусь–Финляндия. Прямая трансляция (в перерыве – «Спорт-центр»).
20.30 «Игры «на вырост».
21.00 Легкая атлетика. Прямая трансляция.
23.00 Футбол. Чемпионат Беларуси. Обзор тура.
23.45 «Итоги недели».

ОНТ

07.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
07.10 «Маша и Медведь».
07.45 «Жизнь других».
08.40 «Метеогид».
09.10 «Воскресная проповедь».
09.25 «Здоровье».
10.35 «Иван Васильевич меняет профессию». Х/ф.
12.25 «Камера. Мотор. Страна».
14.00 «Тамара Гвердцители и Президентский оркестр Республики Беларусь». Концерт.
15.30, 16.20 «Ледниковый период. Дети».
18.25 «Лучше всех!».
20.00 «Контуры».
21.05 «Восхождение на Олимп». Сериал.
23.05 «Спортклуб».
23.25 «Что? Где? Когда?». Летняя серия игр.
00.35 «Видели видео?».

РТР-Беларусь

07.00 «Роман с прошлым». Х/ф.
10.30 «Смехопанорама».
11.00 «Вести».
11.20 «Сто к одному».
12.15 «Утренняя почта».
13.00 «Когда все дома».
13.55 «Смеяться разрешается».
15.15 «Далекие близкие».
16.20 «Выход в люди».
17.25, 21.45 «Несладкая месть». Сериал.
20.00 «Вести недели».
23.00 «Москва. Кремль. Путин».
23.40 «Воскресный вечер».

НТВ-Беларусь

06.10 «Астропрогноз».
06.20 «Terra incognita. Беларусь неизвестная».
06.50, 22.20 «Понять и обезвредить».
07.20 «Подозреваются все».
08.00, 10.00, 16.00 «Сегодня».
08.20 «Специальный репортаж».
08.35 «Однажды…».
09.15 «Кто в доме хозяин?».
10.25 «Первая передача».
11.05 «Чудо техники».
11.55 «Дачный ответ».
13.05 «НашПотребНадзор».
14.05 «Победители». Сериал.
16.20 «Следствие вели…».
18.05 «Новые русские сенсации».
19.00 «Итоги недели».
20.05 «Звезды сошлись».
21.15 «Ты не поверишь!».
22.50 «Бумер». Х/ф.

СТВ

06.20 «Пища богов».
07.55, 20.35, 23.30 «Документальный спецпроект».
09.20 «Минтранс».
10.00 «Добро пожаловаться!».
10.30 «Большой город».
11.00 «День секретных проектов».
11.25, 13.40, 16.40 «Обратная сторона Луны». Сериал.
13.30, 16.30 «24 часа».
19.30 «Неделя».
23.00 «Неделя спорта».
01.00 «Метод». Сериал.

Мир

06.00, 06.30 Мультфильмы.
06.15 «Миллион вопросов о природе».
06.45 «Беларусь сегодня».
07.20 «Охота на работу».
07.55 «Культ/Туризм».
08.25 «Еще дешевле».
08.55 «Всемирные игры разума».
09.25 «Наше кино. История большой любви».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Мировые леди».
10.45, 16.15, 19.30, 02.20 «Отрыв». Сериал.
18.30, 00.00 «Вместе».
20.50, 01.00 «Петр Первый. Завещание». Сериал.

Россия Культура

06.30 «Лето Господне».
07.00 «О рыбаке и рыбке».
07.15, 23.45 «Моя любовь». Х/ф.
08.30 «Обыкновенный концерт».
09.00 «Бег». Х/ф.
12.05 «Письма из провинции».
12.35, 01.05 «Живая природа Японии».
13.25 «Сказки Гофмана». К 200-летию со дня рождения Жака Оффенбаха.
16.30 «Картина мира».
17.10 «Пешком…».
17.40 «Ближний круг Николая Цискаридзе».
18.35 «Бельмандо Великолепный».
19.30 «Новости культуры».
20.15 «Романтика романса». Памяти Евгения Крылатова.
21.15 «Взрослые дети». Х/ф.
22.30 «Кинотавр». XXX Открытый российский кинофестиваль. Церемония закрытия.
01.55 «Искатели».
02.40 Мультфильмы для взрослых.

Белсат

07.00, 21.00, 01.20 «Аб’ектыў».
07.15 «Давайце разбірацца».
07.35 «Мамі Фаталь». Мультсерыял.
07.45 «Прыгоды Ціўкі». Мультсерыял.
07.55 «Пацукі». Мультсерыял.
08.05 «54%».
08.25 «Я не буду гэтага есці».
08.55 «Англійская для дзяцей».
09.05 «Мова нанова»: «Шахцёры».
09.25 «Аўтастопам па Беларусі».
09.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Вялікае Княства Літоўскае – Беларусь ці «Летува»?».
10.00 «Вяскоўцы».
10.25 «Акраса парушае рэцэпты. Традыцыйныя польскія стравы нанова».
10.50 «Хай так TV».
11.25 «Маю права».
11.45, 18.40 «Суродзічы».
12.05 «Кожны з нас».
12.55 «Невядомая Беларусь»: «Уладзімір Караткевіч. Душа застанецца». Д/ф.
13.30, 23.20 «Belsat Music LIVE».
14.00 «Пажарнікі». Серыял.
14.45 «Апошні чырвоны прынц». Д/ф.
15.40 «Гісторыя пад знакам «Пагоні».

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71. Рэкламны аддзел (017) 328-66-09.
nvonlineinfo@gmail.com http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

9 772071 964000 19044

Паколькі ў рэдакцыі няма магчымасці рэцэнзаваць і вяртаць нявыкарыстаныя матэрыялы, яна пакідае права ўступаць у перапіску за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 06.06.2019 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 23 005 экз. Заказ № 2004.